DEC 11 1951
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 48 N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. GRUODŽIO (DEC.) 7 D. KAINA 10 C.

DABAR

Dešimtmečių nuotolyje
Kalbant apie koncertus
Apie dr. Basanavičių
Knyga apie B. K. Balutį

JUOZAS TYSLIAVA

Kalbant apie Vienybės 65 metų sukaktį...

1886 m. gruodžio 15 d., lygiai prieš 65 metus, 45-me Vienybės Lietuvininkų numeryje skaitome:

"Dabar niekas ne gali pasakit kad Lietuwnikai ne tury jokio mokslo arba iszminties, ba wysam swiete žino ape tejp pujke gazieta kurioje pagal jos ženkla talpinasy ir moksliszki artykulaj. Tos tai Brolej Lietuwnikaj lajkikimes ir ne duokime pražut, ba jagu pražutu, taj wela giwensime kajp neregej be prawadniko."

Tas dešimtmečių nuotolyje, laiko ūkanose, dingęs lietuviškos spaudos rėmėjų pionierius savo atsišaukimą baigia tokiais žodžiais:

"To jumys žiczije isz szirdies tikras Lietuwnikas Motiejus Wilkauckas."

***

Mūsų laikraščio sukaktuviniai metai jau baigiasi.

Kaip jau buvo rašyta, tas sukaktuvinis Vienybės numeris pasirodys prieš šventes.

Tai bus savotiška kalėdinė dovana Vienybės skaitytojams.

Kalbant apie kalėdines dovanas, turiu pasakyti, kad laik raštis — geriausia kalėdinė dovana.

Beje, Vienybės metinis koncertas, kuris bus 1952 m. sausio 27 d. Webster Hall New Yorke, taip pat jau netoli.

Jo programoje, kuri, kaip paprastai, prasidės 4 val. po pietų, dalyvaus Metropolitan operos artistas Algirdas Brazis ir k.

***

Kalbant apie koncertus...

Apie Alice Steponavičienės Merginų chorą, kuris net du kartus yra dainavęs metiniuose Vienybės koncertuose, Chicagos Sandara rašo:

"Pagarsėjęs ne tik lietuvių tarpe, bet ir visoje Chicagoje A. Steponavičienės Mergaičių Choras yra apsisprendęs nutraukti savo veiklą ir tuo tarpu išsiskirstyti. Svarbiausia... priežastis... trūkumas paramos iš visuomenės."

Ir tai dedasi tokioje Chicagoje, kur gyvena daugiau, kaip 10,000 naujųjų ateivių, naujakuriais vadinamų.

Taip, tai dedasi Chicagoje, kur lietuvių yra daugiau, negu prieškariniame Kaune.

***

Iš anksto, dar praeitą vasarą, mūsų laikraščio bendradarbis Vl. Čekanauskas-Chase ragino Amerikos lietuvių kolonijas ruoštis minėti dvi simboliškas sukaktis.

Šių metų lapkričio 23 d. sukako lygiai 100 metų, kai gimė dr. Jonas Basanavičius, Lietuvių Mokslo Draugijos kūrėjas, Lietuviškų pasakų, Ožkabalių dainų, Vėlių bei velnių gyvenimo nuotykių rinkėjas, trakų ir daugybės kitų studijų autorius.

Pirmąją sukaktį tik spauda paminėjo.

Gal antroji, ateinančių metų Vasario 16 proga, bus plačiau paminėta.

Juk Basanavičius, vienas Lietuvos nepriklausomybės akto autorių, mirė 1927 m. vasario 16 d. Vilniuje...

***

Vos pradėjau skaityti Vytauto Širvydo parašytą ir Juozo Bačiūno išleistą 128 puslapių knygą —

BRONIUS KAZYS BALUTIS, JO GYVENIMAS IR DARBAI.

O tuo tarpu, iki šią dailiai išleistą ir paveiksluotą knygą perskaitysiu, tegu kalba jo pratarmės autorius Mykolas Biržiška:

"Balutis sakėsi esąs tautininkas. Jis toks tautininkas, kad su juo reikalų turėję juto jame ne 'srovės' žmogų, tik rimtai tautos bei valstybės gerove sąmoningai besirūpinantį asmenį. Jis buvo tautininkas Petro Kraučiūno, Petro Vileišio, Dr. Basanavičiaus, Dr. Kudirkos, Jono Jablonskio, J. Žiliaus ir daugelio kitų panašių..."

Knygos kaina $1.50.

***

Chicagoje leidžiamas TECHNIKOS ŽODIS, "technikos darbuotojų nepriklausomas populiarus mėnesinis laikraštis", jau aštuntas kartas pasirodo.

Kalbant apie šį 4 puslapių gerai tvarkomą laikraštėlį, man prisimena vieno seno amerikiečio, taip pat "technikos darbuotojo," skundas.

"Nebesilankau tos inžinierių draugijos susirinkimuose. Pradžioje, kol ta draugija kūrėsi, kol dar buvo reikalinga mūsų pagalba, Lietuvos inžinieriai mus sau lygiais laikė. Bent taip mums atrodė. Bet dabar... jie sako, kad mes nediplomuoti inžinieriai..."

Diplomas... Ką gi jis reiškia? Ar tai nėra tik pažymėjimas, kad žmogus pagaliau išmoko mokytis?...

SUŠAUKTA 'KETURIŲ KONFERENCIJA'

Višinskis Paryžiuje dangstosi "avies kailiu" — Per ilgus posėdžius ministrai pasakojo pasakas — Sovietų pasiūlymas dėl nusiginklavimo yra labai nerealus — Višinskis tariasi su Višinskiu — Dėl vieno pasiūlymo nebuvo "no" ir "niet"... tai dėl atostogų prailginimo

(VIENYBĖS KORESPONDENTAS PARYŽIUJE)

Praėjusią savaitę Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos ministrai buvo su sirinkę į pirmą posėdį aptarti bendrai nusiginklavimo klausimą. Pirmasis posėdis užtruko pustrečios valandos.

Apleisdamas posėdžio salę, Višinskis pareiškė laikraštininkams:

—Pradžia padaryta, bet kas iš to išeis, aš dar nežinau.

Sakoma, Amerikos atstovas Jessup užklausęs Višinskio, ar Sovietų Sąjunga įsilieis į savo teritoriją tarptautinės kontrolės inspektorius kitą dieną, ka da bus pasirašyta sutartis dėl atominės bombos kontrolės?

Į tai Višinskis nieko neatsakęs.

Dabar ministrai per visą eilę posėdžių bandys apsvarstyti sovietų ir amerikiečių planus dėl nusiginklavimo.

Negalima pasidžiaugti, kad būtų buvę padaryta kokių esminių nutarimų ar kokių tikrai pasauliui svarbių susitarimų JT rėmuose pereitą savaitę. Didžiausias įvykis buvo ilgai laukta ir tik pačioje savaitės pabaigoje sulaukta Višinskio kalba. Ji davė progos žurnalistams kelias dienas jo "mandrybe" komentuoti. Višinskiui labai griežtai atsakė prancūzų delegatas socialistas J. Mochas nurodydamas, kad vilkui netika avies kailį dėvėti ir pastatydamas taškus ant i.

Mochas atviai patarė nevartoti komunistinės propagandos čia —laisvųjų žmonių tarpe, o taip pat nevaidinti juodo baltu, nes visi turi akis ir patys mato.

Tačiau Mocho protingi žodžiai mažai terado atgarsio Paryžiaus spaudoje. Priešingai, visa Višinskio kalbos agitacinę — propagandinę pusę padėjus į šalį — žmonės turėjo progos nusišypsoti ne vieną kartą besiklausydami dvi valandas trukusios ciceroniškos Višinskio erudicijos.

VIŠINSKIS MOKINA, KAIP REIKIA MELSTIS

Tokie Višinskio pasisakymai, kaip "Nesiuntinėkite manęs nuo nuo Ainošiaus pas Kaipošių..." tikrai iššaukė šypseną posėdžių salėje. Bet to buvo maža. Višinskis dar vienoje vietoje prašydamas at-

(Nukelta į 4 psl.)

ATLANTO VALSTYBĖS TIK LISABONOJE PRIIMS "ISTORIŠKUS" NUTARIMUS

Visi apgailestaudami pripažįsta, jog Romoje per Atlanto Tarybos konferenciją buvo pasiekti silpni rezultatai. Tačiau guodžiamasi tuo, kad ten buvo vis dėlto pasiruošta "istoriš kiems" nutarimams, kurie bu-

Aišku, sovietų spauda su didžiausiu pasitenkinimu rašo apie nenusisekusią Romos konferenciją.

Kur tas nepasisekimas? Tame, jog vakarų valstybės nepasiryžta brangiai mokėti už savo laisvės išsaugojimą. Gen. Eisenhoweris teisingai pastebėjo: "Mes esame laisvi žmonės. Mes pažįstame savo teises ir jėgą. Bet yra vienas dalykas dėl kurio mes stovime žemiau, tai vienybė. Mes jau galėjome įsitikinti, kaip prieš gresiančius pavojus jokia vakarų pasaulio tauta neturi galimybės užtikrinti viena pati savo apsigynimą. Ir nežiūrint to, ar tas mums pasią priimti Lisabonoj vasario mėnesį.

tinka ar ne, mūsų senoji koncepcija apie suverenumą turėjo būti pakeista dėl tarptautinės padėties. Tas reiškia, jog mes turime daugiau ar mažiau dalį savo suverenumo aukoti bendriems reikalams".

Štai kodėl gen. Eisenhoweris užėmė aiškią poziciją dėl prancūzų plano kas link Europos armijos, nes jis pripažįsta buvimą Atlanto super tautinį suverenumą.

Popiežius pripažino, jog pasaulis galėjo būti sukurtas prieš 5 ar 10 bilijonų metų

Per ilgus šimtmečius, Galilėjaus pavyzdys įrodo, Bažnyčia ir mokslas kovoja vienas prieš kitą. Bet dabar per kelis paskutiniuosius metus pastebimas "susitarimo" sąjudis.

Prieš keletą dienų Popiežius parodė, jog jis pradeda prisiartinti prie moderniško pasaulio. Remdamasis moderniško mokslo išvedžiojimais, jis nustatė pasaulio įkurimo perijodą tarp 5 ir 10 bilijonų metų. dėl ko daug tikinčiųjų nustebo, nes tikėjo, kad pasaulis buvo įkurtas tik prieš keletą tūkstančių metų.

Šį kartą Popiežius kalbėjo tik apie pasaulio įkurimą, neliesdamas žmogaus, apie kurį jis jau 1950 metais išsireiškęs, pritardamas tai minčiai, kad žmogus galėjo evoliucijos keliu išsivystyti.

Pijus XII, prieš pasakydamas savo kalbą, ilgus mėnesius dirbo su teologais ir moksliininkais. Šiuos žodžius jis tai kė ne tik Vatikano mokslo akademijai bet ir kitiems moksliininkams ir ji laikoma pačia svarbiausia, kokią Pijus XII yra pasakęs.

Paskutiniu laiku Bažnyčia stengiasi nusikratyti senų rūbu ir prisiartinti prie moderniškų laikų. Ji jau nebesibaido ištarti žodį "reformuoti."

Šveicarijoje pabėgo Višinskio sekretoriai?

Prancūzų savaitraštis Paris-Dimanche pasižymėjęs sensacijomis paskelbė, kad į Šveicariją iš Prancūzijos pabėgo du sovietų piliečiai iš Višinskio sekretoriato, kurie drauge su juo buvo atvykę į Paryžių dalivauti JT sesijoje.

Žurnalistų klausinėjamas Malikas pareiškė, kad iš sovietų delegacijos narių niekas nė ra pabėgęs ir nemano bėgti. Matyt tvirtas garantijas Maskva paėmė iš atvažiavusiųjų.

RAUDONŲJŲ REIKALAVIMAI SUNKINA PALIAUBŲ DERYBAS KORĖJOJE

Derybose dėl paliaubų Korėjoje atsirado naujų sunkumų, ypač kada raudonieji pastatė sunkiai priimtinas sąlygas, kad būtų jiems leista statyti aerodromus, po paliaubų pasirašymo. Aišku, sąjungininkų atstovas atmetė šį rei kalavimą, pastebėdamas, kad raudonieji stengiasi visą laiką derybas užtęsti, kiekvieną kartą statydami vis naujus reikalavimus.

Sąjungininkai siūlė įsteigti kontrolės komisiją, kuri galėtų sekti kad nė viena pusė laike paliaubų nestiprintų savo jėgos fronte. Bet raudonųjų delegacija atsakė, kad šį klausimą ji negali spręsti, nes tas ne jos kompetencijoje.

Ir taip dėl aerodromų, dėl kontrolės komisijos, dėl belaisvių ir kitų dalykų derybos vilkinamos, nežiūrint, kad svarbiausiu klausimu dėl demarkacinės linijos buvo susitarta prieš savaitę laiko. Sąjungininkai net buvo sutikę atitraukti savo kariuomenę, jei tik raudonieji sutiks su kontrole, kuri veiktų abiejose pusėse ir galėtų stebėti, jog susitarimas pildomas.

Dabar paskutinėm žiniom raudonieji patiekė nelauktą pasiūlymą, kuris pirmu žvilgsniu atrodytų iš jų pusės dideliu nusileidimu. Jie siūlo "užšaldyti" ginkluotas jėgas pietinėje ir šiaurinėje Korėjoje kaip kad dabar yra tokioje padėty ir leisti neutralių kraštų komisijai stebėti, kad būtų pildomas šis susitarimas. Į tai sąjungininkai pastatė 21 klausimą, norėdami sužinoti ką reiškia toks raudonųjų pasiūlymas. Vienas iš svarbiausių klausimų yra, ką raudonieji siūlo į neutralių valstybių komisiją? Jei bus "užšaldytos" jėgos, ar galima bus pakeisti sužeistus kareivius, ar galima bus pakeisti viena divizija kita, ar galima bus pristatinėti amuniciją, vietoj tos, kuri bus sunaudojama pratimams, ar galima bus statyti aerodromus.

Yra žinoma tik tiek, kad raudonieji neutraliais kraštais laiko Sovietų Sąjungą ir visas liaudies respublikas, kurios priklauso sovietiškam blokui. nes visi kiti kraštai, jų aiškinimu, pagal Saugumo Tarybos nutarimą yra kare prieš šiaurinę Korėją.

KAS RŪPINSIS PABĖGĖLIAIS?

Šiuo metu Briusely vyksta tarptautinė konferencija pabėgėlių reikalais, kurioj aptariami naujos pabėgėlių organizacijos, vietoj besilikviduojančios IRO, kūrimo reikalai.

Amerikos atstovas pasiūlė planą, pagal kurį nauja organizacija ateinančiais metais iš Europos galėtų išvežti 115,000 pabėgėlių, bet tas kaštuotų visoms valstybėms 32 milijonai dolerių.

Be abejonės šis planas bus priimtas nors ir be didelio entuziazmo, kaip susilaukęs didelės kritikos, nes kitos išeities nerasta. Anglijos atstovas pareiškė, kad jo kraštui pergyvenant didelius ekonominius sunkumus, naujoji organizacija neturi tikėtis iš Anglijos didelės pagalbos, Brazilijos atstovas pastebėjo, kad toks planas jam nepriimtinas, o Olandija pabrėžė, kad šis planas neužtenkamai pilnas.

Austrijos atstovas protestavo, kam užjūrio kraštai pas save įsileidžia tik jaunus, sveikus ir specialistus, o Austrijoje palieka senus ir ligotus. Graikija pareiškė, kad ji niekuo negalės pagelbėti naujai organizacijai, nes pas ją pačią yra 140,000 žmonių, nukentėjusių nuo civilinio karo. Gi Australija galės įsileisti tik ribotą skaičių pabėgėlių.

Nežiūrint viso to, yra aišku, kad Briusely bus įkurta nauja organizacija. kuri mažai kuo skirsis nuo IRO, gal tik savo pavadinimu.

Suezo rajone buvo užmušti 4 anglai

Suezo kanalo rajone įvyko smarkus susirėmimas tarp egiptiečių ir anglų, kuriame buvo užmušti 13 egiptiečių ir 4 anglai. Sužeistų pirskaitoma virš 60.

"Ten apleistos pilys griūva ant kalnų aukštai..."

SOVIETAI PRISIPAŽĮSTA PAGROBĘ AMERIKIEČIŲ LĖKTUVĄ C-47

Washingtonas reikalaus išduoti 4 lakūnus — Maskva skelbia, kad jie skridę šnipinėjimo tikslais ir ruošėsi paimti Jugoslavijoje sabotuotojus — Kodėl vengrai melavo, sakydami nieko nežiną?

Amerikiečių lėktuvas C-47, kuris lapkričio 19 d. skrisdames iš Vokietijos į Jugoslaviją pakely buvo apšaudytas, buvo laikomas jau visai dingusiu, nežiūrint į visus paieškojimus.

Dabar iš sovietų prisipažinimo paaiškėjo, jog lėktuvas ir visa jo įgula iš keturių žmonių yra sovietų rankose.

Šį kartą sovietai prisipažino. kad jie privertė nusileisti amerikiečių lėktuvą ir dabar jis randasi viename Vengrijos aerodrome. Pagal sovietų aiškinimą, šis lėktuvas turėjęs Jugoslavijoje paimti šnipus ir sabotuotojus, kuriuos vėliau turėjo nuleisti su parašiutais Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Iš sovietų pranešimo aiškėja, jog lėktuvas galėjo lengvai paklysti ir skrendant per Vengrijos teritoriją, sovietų lėktuvai privertė nusileisti. Jo įgula pradžioje buvo sovietų ištardyta, o vėliau perduota vengrams. Panašiuose atsitikimuose, ištardžius lakūnus paleidžia, bet šį kartą jiems ruošiamas sovietiškas demonstracinis procesas, sprendžiant iš sovietų pranešimo:

"Iš kurso, kurio laikėsi amerikiečių lėktuvas, nustatyta, kad jis tyčia skrido į rumunų ir vengrų teritoriją. Lėktuve atrasti žemėlapiai įrodo. kad jankiai ruošėsi Jugoslavijoje paimti šnipus ir sabotuotojus nuparašiutavimui Sovietų Sąjungoj ir demokratiškose respublikose. Tarp žemėlapių yra pačių svarbiausių Sovietų Sąjungos rajonų žemėlapiai."

Visa tai parodo, jog vengrų vyriausybė melavo sakydama Washingtonui, jog nieko nežinanti apie dingusį lėktuvą. Gi dvi savaites amerikiečių lakūnus laikė pas save kalėjime.

Užtenka pasiskaityti sovietų pranešimą, jog galima įsitikinti ant kiek sovietai meluoja sakydami, jog lėktuvas skridęs šnipinėjimo tikslais.

Kodėl prie lėktuvo apžiūrėjimo nebuvo prileista Amerikos atstovas? Tam, kad vėliau galėtų skleisti pačius fantastiškiausius gandus apie kaž kokį šnipinėjimą ir sabotažus.

Washingtonas pasiryžęs reikalauti, kad tuojau pat būtų paleista nušautojo lėktuvo įgula — keturi lakūnai.

IŠ VISO PASAULIO

- **Likviduojant Vokietijoje aukštųjų komisarų postus, numatomi žymūs pakeitimai sąjungininkų diplomatų tarpe. Prancūzų aukštasis komisaras Andre Francois-Poncet perkeliamas ambasadoriumi į Washingtoną, Henri Bonnet vieton.**
- **Sovietai įsteigė musulmanų sąjudį už taiką, kurio centras randasi sovietiškame Turkestane. Šio sąjudžio tikslas esąs sukurstyti arabus prieš europiečius.**
- **Korėjoje amerikiečių kareiviai vartoja naują slaptą ginklą "sniperscope," su kurio pagalba galima naktį lygiai taip pat gerai taikyti, kaip ir dieną. Sakoma, jog raudonieji su didele pagarba žiūri į šį ginklą ir vadina jį "katės akimi".**
- **Tito pasirašė amestiją 2,400 politinių kalinių. Į jų tarpą įeina ir metropolitas Josip. Manoma, kad šį mėnesį iš kalėjimo būsiąs paleistas ir Mgr. Stepinac.**
- **Washingtone svarstomas naujas projektas dėl suteikimo Anglijai 1,100 milijonų dolerių pagalbos, iš kurių 500 milijonų bus skirti ginklų užpirkimui.**
- **Strasburge per Europos parlamento posėdį Paul Henri Spaak "sudraudė" vokiečių atstovą, kuris savo kalboje griežtai reikalavo sugrąžinti Vokietijai Sarro kraštą.**
- **Nežiūrint visų paneigimų, beveik tikras dalykas, jog gen. Eisenhoweris pasitrauks iš Europos armijos komandavimo pareigų vasario mėnesį. Jo vieton greičiausiai būsiąs paskirtas gen. Ridgway.**
- **Nuo praeitos savaitės Lenkijoje įvestas naujas maisto suvaržymas: mėsos, duonos ir kitų produktų beveik jau negalima gauti.**
- **Turkijos parlamentas priėmė griežtą įstatymą prieš komunizmą. Už komunistinį veikimą galės būti baudžiami iki 15 metų kalėjimo, arba net ir mirties bausme.**
- **Adenaueris, vak. Vokietijos kancleris, lankėsi Londone, kur matėsi su Churchilliu ir karaliumi.**
- **Sirijoje per kelias dienas įvyko trečias perversmas. Vyriausybės galva pasilieka pulk. Chichakly, kuris buvo dviejų perversmų organizatorius.**

Amerikos Lietuvių Savaitė

ŽINIOS IŠ WORCESTER

WORCESTER, MASS. — Čia organizacijos smarkiai sujudo pagelbėti Europoj likusiems tremtiniams gelbėti. Be aukų kurias tiesioginiai siunčia BALF Centrui, šioj kolonijoj įvyko 3 rinkliavos:

Aušros vartų parapijos salėje $51.00, Šv. Kazimiero parapijos salėje $226.00 ir Lietuvių Tremtinių Klube Tremtinių koncerte $325.00.

Aušros Vartų par. salėje aukojo: Stankus $7.00, Mikalauskas $6.00, J. Grigas $6.00, V. Krištolaitis $4.00, A. Gražulis $3.00. Po $2.00 — L. Sviklas, M. Sviklutė ir K. Digris. Po $1.50 — P. Endriuškevičius, A. Valankevičienė, J. Kirmilas ir A. Kašėtienė. Po $1.00 — A. Jonaitienė, B. Tamulevičius, J. Jankauskas, I. Kubauskas, K. Tamulevičius, P. Šiliauskas, S. Jasutis, E. Venslauskaitė, I. Balevičienė, O. Kazlauskienė, B. Miller ir A. Matačinskienė.

Šv. Kazimiero par. salėje viena moteris, kuri prašė savo pavardės neskelbti, paaukojo net $50.00. J. Kavaliauskas ir Vedeckai paaukojo po $20.00. Baniai $14.00, J. Matulevičius $10.00. Po $5.00 — S. Mancevičius, P. Šedvydas, A. Šermukšnis, V. Dabrila, J. Inčiūra, B. Kudienė, A. Irlikaitė, P. Dabrila, V. Židžiūnas, St. Kleinas, Matušaitis, Česna. Po $3.00 — A. Mileris, A. Garšvienė, E. Pauliukonienė, K. Petrulaitis, Pipiras. Po $2.00— K. Padolskis, A. Liudžienė, J. Paulikonis, J. Kundrotas, M. Valatkevičienė, A. Vagelis, A. Merkytė, J. Vaitkevičiūtė. Po $1.00—M. Riktelienė, M. Pauliukonienė, K. Ališauskas, B. Tamošiūnas, J. Yusys, P. Kisielius, P. Aras, R. Raževičiūtė, P. Stepanauskas, J. Byskauskas, Purienė, Stepanauskienė, I. Donelienė, M. Krapavickas, O Leonavičienė, J. Leonaitė, Baltramaitienė.

Tremtinių suruoštame koncerte Lietuvos kariuomenės sukakčiai paminėti dainavo Augaitytė ir Nauragis. Programa visais atžvilgiais gerai pavyko ir dalyviai paaukojo $320.00. BALF Vajui pasvyinti, $20.00 aukojo V. Biliūnas, $1100 — Kavaliauskaitė, Po $10.00 — Blažys, L. Nalivaika, Gašliūnienė, V. Orintaitė, J. Užupis, B. Mudėnas, J. Zinkevičius. $6.00 — V. Valaitis.

Po $5.00 —Naikelis, Šteinys, Juoziūnas, Eug. Kleinas, Balickas, Grasutis, Aukštuolis, Tarepaitė, Kazlauskaitė, Venckus, Gloda, Plesevičius, Štaras, Spiridavičius, Sidabrai, St. Kleinas, Šimkienė, Vasiliauskas, Orentas, Kazlauskas, K. Budrys, S. Raudonis, A. Jezukevičius, P. Repšys, Jablonskis.

Po $3.00 —Morkūnienė, Pridokas, Stanaitytė, Blinstrubas.

Po $2.00 — Čyvas, Matjošaitis, Dvareckas, Dabrilienė, Raižys, Gedmintas, Adomaitienė, Giedraitienė, Zekas, Gražulis, Paulikoniai, Nauragienė, Meilius, Dubickas, Sviklа, Jackson, Šimuliūnas, Vargelis.

Po $1.00 — Radzevičiūtė, Mandaliauskas, Kiela, Matulevičiūtė, Žimavičiūtė, Petrauskas, Donelienė, Kalvinas, Lendratinenė, Šidlauskai, Alesandravičius, Ernaitytė, Silinsh, Zaronskis, Ošlapas, Maciulevičius, Puncikevičius, Garadeckas, Aukštuolis, Milašius, Palubeckas, Menkeliūnas, Girčys, Vincius.

Bostonas irgi išsijudina

BOSTON, MASS. — Lapkričio 19 d. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo salėje įvyko BALF skyriaus V-bos sušauktas BALF reikalais susirinkimas, kuriame dalyvavoBALF Direktoriai, organizacijų atstovai, visuomenės veikėjai, laikraštininkai, senieji ir naujai atvykę iš Europos lietuviai veikėjai.

Išklausytas BALF veiklos pranešimas, smulkmeniškai pa diskutuota veikla ir nutarta suruošti Bostone ir apylinkėje didžiulį BALF Vajų. Komiteto Vajui rengti pirmininku išrinktas p. Razvadauskas. I komitetą įeina eilė žymių veikėjų.

Susirinkimui pirmininkavo Mrs. Namasky. Susirinkime dalyvavo apie 50 BALF veikla susidomėjusių kolonijos vadų. Nutarta darbui dar kooptuoti eilę asmenų.

KALĖDINIAI ATVIRUKAI

"Gabijos" knygynas šiemet išleido lietuviškus, kelių spalvų labai gražius kalėdinių sveikinimų atvirukus. Juos piešė dailininkai B. Vilkutaitytė - Gedvilienė, J. Davydovaitė, V. Adamkevičius ir P. Osmolskis. Šių atvirukų komplektas (16 atvirukų su vokais) kainuoja 1 doleris. Siuskite šiandien pat užsakymą ir jūs anksti prieš šventes būsite apsirūpinę gražiais sveikinimo atvirukais. Užsakymus siuskite: - Gabija, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

ŠV. JURGIO DRAUGIJA MINĖJO SUKAKTĮ

THOMPSONVILLE, CONN.— Čia lietuvių tėra 30 šeimų. Ne visos ir pačiam miestely gyvena. Bet apylinkėje yra gana pasiturinčių tabako augintojų, o ūkiuose dirbančių ir vienas kitas naujakuris.

BALF skyrius gana senai veikia. Veikia draugė su Šv. Jurgio Draugija ir SLA kuopa. Visi gyventojai yra visų organizacijų nariai, pavyzdingai sugyvena ir drauge veikia.

Didžiausia yra Šv. Jurgio Draugija. Šiemet ji minėjo 42 m. gyvavimo sukaktį. Sukakčiai paminėti surengta didelė vakarienė, kurioje dalyvavo apie 200 žmonių.

Vakaro programai vadovavo M. Mingilas. Kalbėjo: kun. V. Puidokas, K. Šilianskas, Makoveckas, Alekas Ališauskas ir BALF atstovas Jonas Valaitis.

Kadangi draugijos tikslas— visą laiką remti lietuvybės darbus ir gelbėti nelaiminguosius lietuvius, ir sukakties proga nusitarė prisiminti kenčiančius Europoje lietuvius ir jiems ištiesė pagalbos ranką, paaukaudami BALFui aukų.

Aukojo: K. J. Mingilai $7.00. Po $5.00 — S. Grigaliūnas, J. Zokas, A. Litvinas, J. Mingilas, J. Jatkevičius, A. Alewsky, A. Malinsky ir Wenesky.

Po $3.00 — Shilinskai. Po $2.00 — F. Petraitis, J. Youskis. Olasoky, A. Padegimas, Z. Jagelevičius, W. Patsun, W. Patsun, J. Dudavičius ir A. Neimanas.

Po $1.00 — J. Špokas, V. Kondrat, H. Kusek, A. Ciesonis, H. R. Smith, M. Simpson, H. Smith, S. DePietri, Edw. Kusek, De Pietri, J. Haznar, M. Wamewski, Wisley, F. Pizzimenti, J. Markelon, S. Rubard. E. Wood, L. Hunt, J. Skipper, J. Bloski, E. Burke, W. Lockwood, R. Viviconis, J. Janskovitz, J. Rackis, C. Decars, J. Arnone, J. Wilesy, E. Grigaitis, L. Sakonski, S. Kement, A. Grabouski, J. Lakouski, R. Oliver, K. Oliver, R. Herron, J. Gundrit. Mrs. Spokane, F. Henning, J. Chuplus, J. Thompson, Mrs. Baner, M. Katilis, S. Ketikus, C. B. Fedui, C. Račkus, J. Kalowski, A. Padegimas, B. Jakimavičienė, I. Dounas, Mrs. J. Rackis, M. Kertenis, J. Lugas, A. Valakauski, M. Morkus, LaBalanc. J. Karalevičius, A. Trakimavičius, J. Morkus, M. George, J. Cornier, Makoveckas, J. Ruzgys, P. Souski, S. Dzvankus, L. Sasnauskas, A. Butėnas, Piader, Fr. Cesonis, V. Kerkemis, H. Roche, Mar. Arlauskienė, Wanecki. Dulach, Dubickas, Mar. Čekonienė. S. Trakimavičius, Adelė ir Petras Račkis.

Programai ir rinkliavai gelbėjo: Miglinai, Šilinskai, Jatkevičiai, H. Rache, A. Padegims, E. Šilinskaitė ir kiti.

Baltimores lietuvių žinios

Lapkričio 17 d. lietuvių salėje įvyko Balfo 64 skyriaus surengtas gana jaukus vakarėlis.

Naujakurių jaunimas, apsirengęs tautiniais rūbais, šoko įvairius tautinius šokius ir neleido publikai nuobodžiauti. Moterys, naujakurės, norėdamos padaryti kiek daugiau pelno, labai sumaniai pardavinėjo įvairių laimėjimų numerius. Tik gaila, kad tokiame svarbiame parengime publikos buvo mažai, nedaug buvo naujakurių, o dar mažiau senųjų lietuvių.

Lapkričio 24 d. Šv. Alfonso lietuvių parapijos svetainėje įvyko tremtinių draugijos surengtas gražus meno vakarėlis.

B.

Lietuvos kariuomenės šventė

HARDFORD, CONN. — Lapkričio 25 d. parapijos salėje įvyko Liet. kariuom. šventė, kurią surengė Hartfordo Vet. 7-sis postas. Minėjimą tvarkė Strazdas. Publikos prisirinko pilna salė. Minėjimas pradėtas su prelato Amboto sukalbėta malda ir Amer. bei Liet. himnais. Įžangos žodį tarė Strazdas, pakviesdamas prelatą Ambotą prabilti į susirinkusius, ir jis šiltais žodžiais palietė minėjimo prasmę ir se nųjų bei naujųjų ateivių santykius. Aktorė Tvirbutienė įspūdingai pradėjo meninę dalį, padeklamuodama pirmą į posmą giesmės "Marija, Marija..."

Šitą minėjimą reikia laikyti labai pavykusiu, nes programa buvo įvairi, nenuobodi ir visiems prie širdies, kadangi daugumoje buvo savos vietinės pajėgos. Sereikos paskaita, nors ji daugumoje lietė pačią Lietuvos valdžią, bet ne karių bei kūrėjų — savanorių išgyvenimus ir kovas, buvo lengva, nuoširdžiai ir nevarginanti. Nors daug kartų girdėtos vyrų okteto dainos, publikai labai patiko. Gražaus įspūdžio sudarė aktorės Tvirbutienės ir muzikės Dvarionaitienės Minukienės melodlamacija. Labai scenoje mėgiami linksmi anekdotai, ypač jei jie atliekami su vaidyba, kaip kad daro akt. Žukauskas. Su dideliu malonumu publika žiūrėjo p. Raščiūtės baletą. Tai nau anybė Hartfordo lietuvių scenoje. Negalima nepaminėti tautiniu šokių. Jie buvo išpildyti gražiai, plastingai, su išlaikytu ritmu, lengvumu (be bildesio), su mimika, nekaltu lietuvišku šypsniu.

Tokie iš visų kolonijos meninių pajėgų suburti parengimai, ineša į lietuviškąjį gyvenimą didelį savitarpio sugyvenimą ir šio minėjimo rengėjai pilnai užsitarnauja pagarbos ir padėkos.

Europoje likusiems lietuviams parinkta auku, kurios pasiųstos BALFui, viso $70.00. Aukojo: Stankevičiai $7, Strazdai ir Plungiai — po $3.00. Po $2.00 — kun. Sabulis, Valavičienė, Kuprevičius, Ruseckienė, Kaunienė ir Mikutavičiai. Po $1.50 — Leonas Lewe. Po $1.00 — Andrinskas. Kubilius, Gailiūnas, Ranevičius, Moncevičius, Pilky, Batuliskis, Medonis, Palubinskas, Guntulienė, Sukačienė, Stemplys, Kurtinaitis, Bačiūnas, Rukauskienė, Morkus, Užpurvis, Linartas, Ososkienė, Kuodzinskas. Jucevičius, Raščienė, Mončiūnas, Vadišius, Sereikienė, Pavilionis, Kikinis, Bakšys, Leonaitienė, Tamašiūnas, Liudžiutė ir Mituza.

Aukas rinkti pagelbėjo: Palubinskas, Strazdienė, Neroţienė, Guntulis ir ponia Zapkus.

J. G.

Liet. Kariuomenės Šventės minėjimas

Amerikos Lietuvių Legionas ir Ramovėnai Brooklyne gražiai paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę.

Po pamaldų Apreiškimo bažnyčioje, įvyko iškilmingas ir įspūdingas minėjimas parapijos salėje. Po minėjimo Ramovės nariai susirinko šeimyniško pobūvio p. Belecko svetainėje. Ramovės pirmininkas gen. št. plk. I. Kraunaitis atidarydamas pobūvį visus ats. karininkus ir puskarininkius paragino šion organizacijon ir padėti išlaikyti lietuviškas kariškas tradicijas, pabrėždamas, kad organizuoti kariai bus naudingesni Lietuvai jos atvadavimo valandai išmušus. Baigdamas jis iškėlė reikalą organizuotis karių šeimoms atgaivinti D. L. K. Birutės draugiją.

Šeimyniška pobūvio nuotaiką linksmino Aitvarų kvartetas, kuris nors ir išvargintas dažnų koncertų, neatsisakė padainuoti savo kolegų karių mėgiamų Lietuvos kariškų dainų. Taip gražiai pavykęs ir jaukus pobūvis sukėlė ūpą buv. kariams, jų šeimoms ir draugams dažniau sueiti ir praleisti po keletą valandų bendradarbiaujant. Buvę Lietuvos kariuomenės karininkai ir puskarininkiai, dar neįstoję į A.L. S. Ramovė nariais, kviečiami rašyti Ramovės Reikalų Vedėjui šiuo adresu: V. Vilkutaitis, 59 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ-UKRAINIEČIŲ MANIFESTACIJA

AMSTERDAM, N. Y. — Lapkričio 25 d. lietuvių-ukrainiečių jėgomis lietuvių klubo salėje buvo suruošta didžiulė manifestacija prieš komunizmo daromus žiaurumus, žudynes ir jo siekiamą imperializmą. Žmonių salėje susirinko tiek, og truko vietu. Sugiedojus amerikos, lietuviu ir ukrainiečių himnus, susirinkimas buvo iškilmingai atidarytas, pakviečiant žymesnius tos dienos progą kalbėtojus, kaip kongresmoną A. Byrne, dr. Toporowych, kun. K. Balčį, dr. V. Maiauską, kpt. Lesawyer ir kitus. Visi savo kalbose nušvietė tikrąjį komunizmo veida, jo užmačias, naikinant ne tik paskirus individus, bet ištisas tautas.. Pabaigoje buvo priimta rezoliucija dėl genocido, kuri bus pasiusta į T. J.

I Manifesta buvo suvažiave autobusais iš aplinkinių miestų.

V.

Tremtiniams paaukojo 200 dolerių

BROCKTON, MASS. — Apie 18 mylių į pietus nuo Bostono, kaip ir šio miesto priemiestis, yra Brockton. Mass., pasaulinis avalynės pramonės centras. Nors kelios dirbtuvės persikėlė į kitus miestus, bet į Brocktoną atsikėlė siuvyklų ir kitokių dirbtuvių.

Lietuviai susimetę į Brocktono priemiestį Montello, kuriame yra didelė lietuvių parapija, 5 draugijos turi nuosavą salę. Lietuvių biznierių yra įvairių, o miestui lietuvio vardas puikiausiai žinomas. Kiekvienais metais čia rudens laiku vyksta žemės ūkio parodos, kurioms yra pastatyta lietuviška bakužė ir kiekvienais metais joje vyksta lietuviškos parodos. Bakužė yra pirmasis namas, tik į parodą įeinant, tad per ją eina visi parodos lankytojai.

Parapijos klebonu yra kun. Strakauskas, o vienuolyno kapelionu buv. kleb. kun. Švagždys. Naujai atvykusių lietuvių čia yra apie 400, kurie gražiai įsikuria ir jungiasi su senaisiais lietuviais bendriems lietuvybės darbams. Jiems daug gelbsti daugelio draugijų veikėjai: Jurgeliūnai, Zenkevičiai, Čiurbulėnai ir kiti.

Didesniems tautos darbams atlikti yra Brocktono Lietuvių Draugijų Taryba, kuri gelbsti ALTui, BALFui ir kitiems reikalams. Čia veikia ir buvę DP, drauge su senaisiais lietuviais.

Lapkričio 23 d. minėdami reikšmingą sukaktį, prisiminė ir likusiuosius Vokietijoje lietuvius, jiems surinkdami aukų. $200.00. Aukojo: V. Jakimavičius, Meižiai ir Sisas po $10.00. Viščiniai — $13.00. Keturakienė $6.00. Po $5.00 — kun. Saulinas, A. Jankūnas, P. Kupris, Čirbuliėnai, Baškauskai, Mažeikienė, Vasiliauskai, Kučinai, J. Varaneckas, Keršulis, A. Sakalauskas, Gafensė ir Zinkevičius. Po $3.00 — Vaičiūnas. Po $2.00 — V. Grybauskas, C. Bačiulis, V. Zinkevičius, A. Banišauskas, B. Gedgaudas, V. Endriūnas, A. Barulis. J. Plaušinaitis, A. Gedutis, S. Grušas, S. Eidavičius, Spokevičiai, L. Rudokas, Mantauskas, Dekavonytė, Menkus, Strazdas, S. Gedutis, M. Tubis, Eitavičiai. Po $1.00 — R. Samauskienė, E. Lileikaitė, B. Kitė, Vl. Cijūnelis, J. Kilkus, A. Jurgutis, K. Keblinskienė, M. Boyden. A. Meredus, J. Čingys, Mažeika, Bačiulis, St. Gutauskas, S. Gutauskas, Ad. Jarmalavičius, S. Vaitkienė, S. Alinskienė, G. Šidlauskas, F. Šmitas, F. Voveris, Keršulis, Liudavičius, Orentas, D. Meižys, J. Baronas, Sužiedelienė, Mereckytė. Braška, Stankevičius, A. Biekša, Laurinaičiai ir Orentas.

Medžiotojų dėmesiui

Puikiausia stirnų ir meškų medžioklė mūsų ūkyje, kuris yra Catskill kalnuose. Patogios nakvynės ir tikrai lietuviškai gaminamas maistas. $5.00 dienai vienam asmeniui. Vietoms rezervuoti, telefonuokite arba rašykite šiuo adresu: RACHUN FARM, PLATTE CLOVE RD., ELKA PARK, N. Y. Tel. Tannersville 155 J 2.

ŠTAI KUR TIKROS KALĖDŲ DOVANOS

Romanas ŠIRDIES RŪMAI: 450 puslapių, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 4 doleriai.

Romanas ŠLIUPTARNIAI, 652 puslapiai, iliustruotas, labai gražiai išleistas, kaina 3 doleriai.

Abudu romanai sykiu tik už 6 dolerius.

Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS,
3325 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

"IŠ DŪMINĖS LUŠNELĖS"

K. B. Kraučiuno jumoristinių eilių knyga.. Dėl žingeidumo, skaityk ją: Kas išėjo iš dūminės lušnelės? Joje rasi žmogaus didelę ambiciją, nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą, ir siekti to ko nebuvo galima. — Skaitydamas, prisiminsi Lietuvą, — nusišypsosi — iš Amerikos lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Knyga $1.00. Rašykit autoriui visuomet šiuo adresu:

K. B. Kraučiunas,
Daynard Drive,
Canton, Conn.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
428 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR. 7-6627

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

Anthony Grigalis
KONTRAKTORIUS
Namų statybai, taisymui, medžio darbams, šingeliavimui, stogų dengimui, dažymui ir tt.
63-26 53rd Drive,
MASPETH 78, N. Y.
NEwton 9-3215

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyrangai reikalingi dalykai.
DUODAMA ĮSMOKĖJIMUI 15 MĖNESIŲ
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA
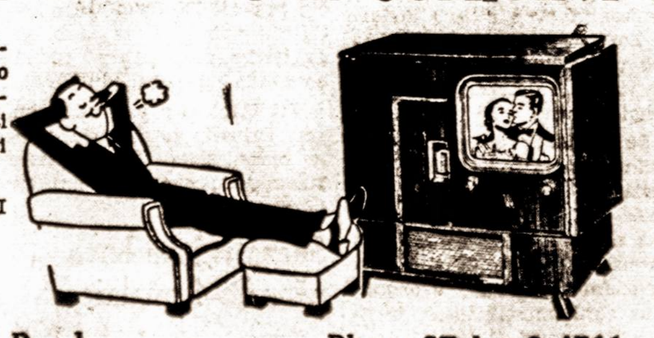
2310 West Roosevelt Road — Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. Sekmad. nuo 11—4:30 popiet

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

COLONIAL BAR RESTAURANT
GUS TUNAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS IR GĖRIMAI.
N. E. Cor. 52nd & Spruce Sts.
PHILADELPHIA 39, PA.
GR. 4-2939

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsistoję šiame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

Liberty Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street
Total Assets . . . $9,396,856
General Reserves and Surplus $502,012
CHARLES S. CHELEDEN, President
Current Dividend 2½% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901
SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO $10,000

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvksta į namus pamieruot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. **Baltimore, 30, Md.**

SILVER BELL BAKING CO.

(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)

36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-5938

ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių

Vedybom ir parėm kėksų ekspertai

Taipgi kepa ir parduoda krautuvėms ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.

SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.

Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Viet — Middle Island, L. I. prie Jericho kelio.

Tel. Yaphank 3218 ar 3202.

Varpo kepykla taip pat turi savo skyrių Hickville, L. I., kur antradieniais ir penktadieniais pardavinėjama duona farmeriams. Norintieji užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:

SILVER BELL BAKING CO.

Box 44 **Middle Island, L. I.**

HOTEL GRUSH

RESTORANAS ir BARAS

ADAM GRUSH, Savininkas

Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.

200 North Broad St., Philadelphia, Pa.

LOcust 7-9274

HOLLYWOOD INN & HALL

ELZBIETA RUDAUSKIENĖ, Savininkė

Baras ir salės pramogoms

2419 W. 43rd STREET **CHICAGO, ILL.**

Tel. VIrginia 7-9880

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS

2327 Brown Street **Philadelphia, Pa.**

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS

941 SPRING GARDEN, **PHILADELPHIA, PA.**

Tel. PO 5-8785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras

TRAUN'S

N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 So. 2-nd Street **Tel. DE 4-5136**

PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street **Telefonas Poplar 4110**

PHILADELPHIA, PA.

Modernilka laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nėsimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

LIETUVYBĖS UGDYMO KELIU

Rytinių JAV lietuvių mokytojų suvažiavimas įvyko lapkričio 18 d. New Yorke, kur kaip tik tuo pačiu laiku suplaukė daug lietuvių į JAV Liet. Bendruomenės šventę. Ši švietimo ugdytojų konferencija buvo tarsi ryški manifestacija, kad PLB uždaviniai Amerikoje jau yra vykdomi partizaniniais užsimojimais, atsiremiant į šiapus Atlanto besidarbuojančiųjų seniau sudarytus pagrindus. Tiesa, iki šiol bandymai organizuotis į JAV Liet. Bendr. organus atskirose vietovėse pasireikšdavo atitinkamu primiršimu atiduoti lygų respektą kultūrinėms bei visuomeninėms organizacijoms — ir tos klaidos neišvengė Hartforde, New Yorke ir Chicagoje vykę pasitarimai, kur vis daug dėmesio buvo skiriama politinėms organizacijoms ir apskritai per daug kalbama organizaciniais reikalais, o tikriesiems uždaviniams tuo tarpu nebelikdavo laiko ar vietos programoje. Betgi pagrindiniai PLB uždaviniai yra grynai kultūrinio pobūdžio ir didįjį lietuvybės ugdymo darbą turės pakelti ir atlikti, be kita ko, kultūrininkai bei visuomenininkai (ir publicistai), tie faktiškieji šios srities darbininkai, kurie, kaip konferencijoje paaiškėjo, jau daugumoje įsijungę į tąjį veikimą.

Nors mintis organizuoti suvažiavimą buvo iškelta prieš mėnesį, tačiau spaudoje paskelbtas bendras atsišaukimas labai greit rado atgarsį jautrių lietuvių širdyse ir protuose. Suvažiavime dalyvavo 46 atstovai, nemaža grupė aukštų svečių, mokytojų (nerinktų atstovais), kultūrininkų bei švietimo darbo organizatorių ir išlaikytojų.

Suvažiavimas išklausė eilę sveikinimų. Žodžiu sveikino gen. konsulo J. Budrio ir savo vardu vicekonsulas A. Simutis, J. E. vysk. V. Brizgys, Balfo pirm. prof. dr. kan. J. Končius, Alto pirm. L. Šimutis, L. E. Lietuvių Patariamosios Grupės vardu J. Audėnas, Dirvos redaktorius V. Rastenis, Pranciškonų provincionalas Tėv. J. Vaškys, min. V. Sidzikauskas, New Yorko Tremtinių Draugijos vardu kun. J. Pikturna, Putnam vienuolyno var du sesuo Felicija, skautų — sktn. Em. Putvytė, kpt. P. Labanauskas, Amerikos Balso pareigūnas ir kiti. Raštu — Vliko ir Vykdomosios Tarybos pirmininkas bei Lietuvybės Išlaikymo Tarnybos Valdytojas, Lietuvos Diplomatijos Šefas, Lietuvos ministeris Pietų Amerikai dr. K. Gražulis, Lietuvos gen. konsulas Kanadoje V. Gylys, konsulas dr. P. Daužvardis ir kiti.

Darbo prezidiumą sudarė: I. Karalienė (Phil.), prof. dr. A. Kučas (Scranton), B. Kulys (N. Y.), sekretoriatą A. Musteikis (N. Y.), mandatų komisija — J. Kiaunė (N. Y.), J. Matulaitienė (N. Y.), A. Jankauskaitė (N. Y.), T. Dzikienė (Elizabeth), rezoliucijų bei nutarimų komisiją — V. Čižiūnas (Sprig Valley), A. Dimavičius (N. Y.), P. Naujokaitis, sesuo Felicija (Putnam), J. Daniusevičius (Brockton).

Suvažiavime buvo skaityti du referatai: B. Kulio "Lituanistinio švietimo tikrovė mūsų bendruomenėje" ir J. Daniusevičiaus "Programų ir vadovėlių reikalu".

Atstovai — iš Elizabetho, Putnam, Bostono, Brooklyno, Hartfordo, Scrantono, Philadelphijos, New Britain, Brocktono, Worcesterio, Waterburio ir New Yorko — padarė pranešimus tose vietovėse vykdomą švietimo darbą.

Suvažiavimas, išklausęs referatų, keliolikos pranešimų, daugybės sveikinimų ir linkėjimų, po gyvų diskusijų nutarė: visus JAV gyvenančius mokytojus ir jau veikiančius jų organizacinius vienetus sujungti į vieną visos Amerikos Lietuvių Mokytojų sąjungą, sudaryti Lituanistinio Švietimo Tarybą, veikiančią Lietuvių Bendruomenės ribose, įpareigoti švietimo Tarybą parengti lituanistinio švietimo programas šeštadieninems mokykloms ir lituanistiniam ugdymui parapijų mokyklose, remti visas jaunimo organizacijas ir sąjūdžius, kurie prisideda prie lietuviškos dvasios ugdymo, rūpintis išleidimu lietuviškų knygų, ugdančių vaikų t a u t i n ę individualybę, ten, kur yra lietuvių parapijos mokykla, neatidėliojant dėti pastangų, kad lituanistikos dėstymas būtų įvestas normalių pamokų ir kad tam dėstymui būtų lygi vieta su kitais mokykloje dėstomais dalykais, tikyba lietuvių vaikams dėstoma lietuviškai, smerkti tokį elgesį lietuvių tėvų, kurie drįsta prašyti lietuviškųjų mokyklų vadovybės atleisti jų vaikus nuo lietuvių kalbos bei kitų lituanistinių dalykų mokymosi, užgirti organizuojamas vasaros stovyklas, lietuviškųjų mokyklų bendradarbiavimą, organizuojant įvairių rūšių tarpusavio varžybas, konkursus, pramogas, be šių, dar padaryta eilė smulkesnių nutarimų.

Taigi suvažiavimas sutarė pasiųsti sveikinimus: Pavergtosios Lietuvos Mokytojams, Vliko ir VT pirmininkui ir Lietuvybės Išlaikymo Tarnybos Valdytojui, Lietuvos Diplm. Šefui, Įgal. Lietuvos ministeriui ir Nepapr. Pasiuntiniui P. Žadeikiui, Amerikos Lietuvių Tarybai Chicagoje, Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui New Yorke, L. E. Lietuvių Patariamosios Grupės Vadovybei, Amerikos Balsui ir JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybai.

Suvažiavimas pavedė prezidiumui: pasveikinti JAV Lietuvių Bendruomenę iškilmingojo akto metu New Yorke, pareikšti padėką kun. Simonaičiui už paramą įvedant lituanistikos dėstymą į Elizabetho parapijos mokyklą ir se selėms pranciškietiems už nuolatinį palankumą ir sąlygų sudarymą, kad lietuviškasis ugdymas sekmingai vyktų.

Rytinių JAV lietuvių mokytojų vadovybėn išrinkti: A. Bendorius, V. Čižiūnas, B. Kulys, K. Mockus ir P. Naujokaitis.

Šis švietimo ugdytojų suvažiavimas davė naujų impulsų tvirtesne jėga tęsti lietuvybės ugdymą JAV lietuvių bendruomenėje.

K. Nemunaitis

Pastatytas paminklas poetui J. Kruminui

Lietuvių Rašytojų Dr-ja neseniai kreipėsi į lietuvišką visuomenę kviesdama ant poeto kapo pastatyti paminklą. Malonu pažymėti, kad su aukomis atsiliepė ne tik tie kurie pažino poetą, bet ir iš senųjų Amerikos lietuvių, o taip pat viena kita organizacija. Skelbdama paskutinį aukotojų būrelį, Rašytojų Dr-ja visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Aukojo $10 — Baltimorės L. Tremtinių Dr-ja. Po $5 — K. Grigaitytė, B. Girčys, V. Jonikas, P. Keželis. Po $2 — E. K. P., P. Navickas, M. Tylas, J. M. Tylas, J. M. Navickas, St. Džiūgas. Po $1 — V. Žmuidzinas, Tamošiūnas, Gubilas, Gogelis, Saladžius, E. Petraitytė, P. Jaras, O. S., P. Peškaitis, U. Vaitkevičienė, E. Cicėnienė, J. Kubilius, V. Apynys, A. Pagėgis, A. Nargeris, A. Garmus, A. Norkus, K. Varnelis, L. Zeikus, V. Šulaitis, A. Klimas, V. Bagdonavičius, A. Orvidas. Iš viso $63. Be anksčiau skelbtų aukų, tam pačiam reikalui pasiųsta dar $20 Ant. Rimvydžio iš Brooklyno.

Ypatinga padėka priklauso Špakenbergo lietuvių bendruomenės pirmininkui Aleksandrui Gešventui, kuris rūpinosi paminklo statymu vietoje. Paminklas pastatytas spalio mėn., pašventintas Vėlinių dieną, dalyvaujant miniai apylinkės lietuvių. Pats paminklas atsiėjo 430 Dm. (apie $103), kapo sutvarkymas, papuošimas ir priežiūra 5 metams — 200 Dm. Paminklas juodo švediško granito su auksiniu raidžių įrašu.

VIENYBĖ SKELBIA PLATINIMO VAJŲ

Savo 65 metų sukakties proga VIENYBĖ, kaip seniausias lietuvių laikraštis pasaulyje, pasiryžo dar labiau išplėsti savo skaitytojų šeimą.

VIENYBĖ skelbia didįjį platinimo vajų, kuris prasidėjo 1951 m. spalio 25 d. ir baigsis 1952 m. sausio 27 d.

Kviečiami dalyvauti visi senieji VIENYBĖS skaitytojai, rėmėjai, bičiuliai, platintojai ir korespondentai.

Popieriui ir kitom spaudos reikmenims pabrangus, VIENYBĖ yra priversta 1952 metams pakelti prenumeratą iki 5 dolerių. Bet, kurie atsinaujins arba naujai užsiprenumeruos VIENYBĘ vajaus laikotarpy, temoka

4 DOLERIUS

ir ne tik kad gauna ištisus metus įdomiausį laikraštį, bet dar dalyvauja dovanų laimėjime.

VIENYBĖ visiems atsinaujinusiems, ar naujai užsiprenumeravusiems skiria burtų keliu

50 DOVANŲ

tarp kurių yra

TELEVIZIJOS APARATAS

ir daug kitų vertingų dovanų

Kiekvienas užsisakęs VIENYBĘ, už kiekvieną sumokėtą dolerį gauna 1 tašką. Tokiu būdu metinis VIENYBĖS prenumeratorius gauna 4 taškus dovanų laimėjime. Atsiuntęs dar vieną prenumeratą, jis turi dvigubai daugiau progos laimėti dovaną, nes už kiekvieną prenumeratą jam pridedamas taškų skaičius.

VIENYBĖS platintojui, surinkusiam daugiausiai taškų, skiria ypatingą dovaną:

Vienos savaitės atostogas gražiausioje lietuviškoje vasarvietėje

Tad neatidėliokite ir dar šiandien užsiprenumeruokite VIENYBĘ pasinaudodami šiuo kuponu.

_____ iškirpti _____

VIENYBĖ
412 Bedford Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

Siunčiu ..... dolerius už ..... prenumeratas.

Prašau VIENYBĘ siuntinėti 1952 metais šiuo adresu:

1. Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

VINCĖ JONUŠKAITĖ

Scenos darbo 25 m. jubiliejaus proga

VLADAS JAKUBĖNAS

Kas yra Vincė Jonuškaitė, nėra reikalo priminėti: tiek Lietuvoje, tiek tremtyje buvo tai viena populiariausių asmenybių mūsų tauto,e. Nesiimu spręsti apie Ameriką, bet atrodo, kad ir čia yra nedaug kitaip.

Vincės Jonuškaitės populiarumas yra pilnai užtarnautas ir yra jos didelio įgimto talento ir jos visos veiklos natural i išdava. Jos nuopelnai mūsų kultūrai turi tačiau įvairių aspektų, kurių ne visi yra vienodai žinomi.

Žinomiausia ir suprantamiausia pusė: Vincė Jonuškaitė yra viena mūsų operos primadonų, kurios sukurtomis pirmaeilėmis rolėmis per eilę metų žavėjosi mūsų muzikalioji publika. V. Jonuškaitė buvo mūsų operos pažiba: jos sukurtos rolės pasižymėjo kruopščiai išdirbta visuma, išlaikant pusiausvyrą tarp jos skambaus, turtingo mezzosopraho ir tarp tikrai nemenko vaidybinio talento.

Vincė Jonuškaitė nėra vien mūsų operos pažiba: ji kartu yra mūsų žymiausia koncertinė dainininkė, o taipgi ir koncertinio dainavimo meno pionierė. Juk Lietuvoje buvo laikas, kai koncertinio dainavimo menas buvo visai užmirštas, kai operos solistai (ir patys žymiausi) mokėdavo tik keletą "chaltūrinių" numerių kokio nors baliaus koncertinei daliai užpildyti. Mažai kas bežinojo, kad pasaulyje ekzistuoja dainavimo rečitaliai, kaipo atskira meno šaka, kad be operos dar yra genialių koncertinių dainų, kurias parašė Šubertas, Šumanas, Brahmsas, Debussy ir kiti. Turėdama ryškų koncertinio išpildymo talentą, nemenką pamėgimą, o taip pat ir didelį repertuaro ir stiliaus pažinimą, Vincė Jonuškaitė rengdavo dainų rečitalius su rinktine stilizuota programa tada, kai niekas kitas tuo neužsiimdavo. Jos puikus išpildymas ir išgarsėjęs vardas įstengdavo pritraukti publiką. Apkeliaudama provincijos gimnazijas, ji mūsų jaunimui duodavo gal pirmos progos užgirsti garsaus Šuberto, ar Šumano kūrinius, daugelis mūsų net profesinių dainininkų iš V. Jonuškaitės rečitalio pasisemdavo plotesnio ar romantinio repertuaro. Vėliau V. Jonuškaitės pramuštas baras surado pasekėjų, buvo atsidarė daugiau koncertuotojų, kai pav. akloji dainininkė Gricevičiūtė, Iz. Motekaitienė ir kit., pradėjo išaugti ir atitinkama publika tiek Kaune, tiek ir provincijoje.

Bet ne tik klasines bei romantines dainas propaguodavo V. Jonuškaitė: ji buvo karšta lietuvių kompozitorių dainų propaguotoja.

Jei ne V. Jonuškaitė, tai mūsų rimtesniųjų kompozitorių būklė būtų buvusi tikrai tragiška, kiek sunkesnės, naujoviškiau parašytos dainos paprastai niekas nedainavo, operos solistai pagirdavo, paprašydavo nuorašo, ir... padėdavo į stalčių, jų repertuarui užtekdavo poros tabaluškų ir keleto populiarių operų arijų.

Čia tikrai epochinės reikšmės turėjo V. Jonuškaitė. Ji noriai išmokdavo ir padainuodavo kiekvieną naują dainą, daugelis dainų tik per ją išgarsėdavo. Puikiu išpildymu ji kartais išpopuliarindavo ir visai ne jos balsui skirtas dainas, jas pertransponavusi.

Viena skaisčiausia V. Jonuškaitės talento pusė yra lietuviškų liaudies dainų išpildymas. Užkopusi į operinio meno viršūnes ji neužmiršo to, ką girdėjo vaikystėje iš savo motinos, visoje apylinkėje žymios giesmininkės. V. Jonuškaitė ne tik moka šimtus lietuviškų melodijų, bet ji yra ir gili mūsų dainų stiliaus žinovė. Tarp svetimųjų ji daug prisidėjo prie mūsų dainų išpropagavimo, jas puikiai atlikdama.

Šioje šalyje dainininkams sąlygos nelengvos. Ir V. Jonuškaitei tenka sunkiu darbu sau duoną pelnytis, tačiau, kaip tenka girdėti, jai užtenka jėgų ir energijos koncertinei veiklai. Linkime, kad ši jos veikla dar kuo ilgiausiai, ir kuo sėkmingiausiai sektųsi.

Jos gi 25 m. jubiliejaus proga norėčiau, kad kiekvienas susipratęs lietuvis prisimintų ir nebeužmirštų, jog Vincė Jonuškaitė nėra tik šiaip mūsų operos pažiba ir žymi koncertinė solistė: ji yra epochinė asmenybė, iškilusi iš mūsų tautinės dvasios gelmių, jos įnašas į lietuvišką dainos kultūrą yra išimtinas, kuriam lygaus neturi nei vienas kitas mūsų dainininkas.

Pasaulio lietuvių archyvo statutas

Jau buvo rašyta apie veikiantį Lietuvių Tremtinių Archyvą. Šiam Archyvui dabar VLIKo VT nustatė statutą ir jis pavadintas Pasaulio Lietuvių Archyvas.

Pasaulio Lietuvių Archyvo tikslas — rinkti ir saugoti lietuvių istorinę medžiagą, esančią už Lietuvos teritorijos sienų. Darbas vedamas ta kryptimi, kad iš jo ateityje išsivystytų trys įstaigos: archyvas, biblioteka ir muziejus. Kiekvienas dalykas atsiųstas Archyvui laikomas paaukotu, jei kitaip nebuvo susitarta.

Archyvo išlaikymo lėšas sudaro: VLIKo, PLB ir kitų organizacijų subsidijos, pavienių asmenų aukos, palikimai.

Archyvas, gavęs statutą, dabar įeina į normalias darbo vėžes. Jo užsibrėžto tikslo vykdymo sekmingumas yra pasaulio lietuvių rankose. Iš visų laukiama istorinės medžiagos, kurią prašoma siųsti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill.

Kalėdinės dovanos mažiesiems tremtyje

"Kalėdų švenčių proga būtų labai netikslinga pamiršti mūsų besimokinantį jaunimą Vokietijoje. Tokiu būdu šiais metais norėčiau čia Amerikoje Šv. Kalėdas sutikti kokukliausiai, sumažinti kalėdinių dovanėlių pirkimą giminėms bei pažįstamiems, o aukoti moksleiviams. Maloniai prašyčiau priimti mano mažą dovanėlę $10.00". Rašo Jonas Žadeikis iš Washington, D. C.

Tai nuoširdūs žodžiai pareikšti tikroje Kalėdų švenčių dvasioje. Kalėdos jaunimui, ypač mažiesiems yra labai svarbi ir laukiama metinė šventė, kurios išvakarėse jaunimas sulaukia dovanų, skanėsių ir įvairių malonių staigmenų.

Nuo 1945 metų BALF'as kasmet prašydavo ir gaudavo aukų Kalėdų švenčių proga. Gerieji Amerikos lietuviai, prisiminę savo jaunystės dienas, nuoširdžiai įvertindami ir suprasdami Kalėdų nuotaiką, visuomet tėviškai aukodavo jaunųjų lietuvių Kalėdinei Eglaitei. Todėl ir šiemet BALF'as prašo Amerikos lietuvių prisiminti šv. Kalėdų nuotaiką ir vėl ištiesti tėvišką Kalėdų Dieduko ranką tiems mažiems vaikučiams, kurie liko Europoje su savo tėveliais, toliau gyventi tremtinio gyvenimą ir dalią.

Kalėdinei Eglaitei vaikučiams tremtyje aukas siųskite šiuo adresu:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

DIAMOND CAFE

V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.

Alus, degtinė, vynas

305 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

SO 8-9094

DR. M. J. COLNEY

148 Grand Street

WATERBURY, CONN.

Telefonas 3-4747

PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

A. MIEŽIS

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS

2207 N. 2nd STREET,

PHILADELPHIA, PA.

REgent 9-4156

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

VYT. GEDGAUDAS, Editor

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, Elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

KAS VYKSTA UŽ "GELEŽINĖS UŽDANGOS"?

Iš paskutinių įvykių aišku, jog už "geležinės uždangos" ne viskas einasi taip gerai, kaip sovietai norėtų matyti. Nežiūrint smarkios cenzūros, iš anapus mus pasiekia informacijos, kurios patvirtina, ant kiek ten didelis nepasitenkinimas auga prieš Maskvos pastatytas marijonetines vyriausybes.

Aną dieną Pragoje ministeris pirmininkas Zapotocky buvo priverstas viešai prisipažinti, jog Čekoslovakijos kasyklose ir fabrikuose prasidėjo streikai.

Panašūs dalykai dedasi ir Lenkijoje. Lodzėj, audimo sostinėje, darbininkai apleido stakles. Lenkai darbininkai gerai žino, kuo tas kvepia prie komunistiško rėžimo. Kad už tai darbininkas galįs būti sušaudytas, jo šeima ištremta į Sibirą, nes komunistiška konstitucija visai nepripažįsta streikų.

Darbininkai žino kokios gali būti dėl to represijos, bet jie nebegalėjo toliau iškęsti. Maisto normos pasidarė mikraskopiškos, visur trūksta duonos ir bulvių, tuo tarpu anksčiau Lenkija eksportuodavo šiuos produktus. Mėsa ten praktiškai visai dingo ir moterys su vaikais stovi nesibaigiančiose eilėse prie tuščių krautuvių.

Protestavimui prieš tokius dalykus, Lodzės darbininkai paskelbė streiką, "bado streiką"...

Už tai, Maskvos įsakymu marijonetinė Varšuvos vyriausybė ruošiasi pravesti naują "valymą". Kaipo pradžią jam davė šnipinėjimo procesą, kuriame kaltinami buvęs ministras Gomulka ir gen. Spychalski, suimtas marš. Rokosowskio įsakymu.

Gomulkos ir gen. Spychalski procesas tai tik pradžia. Rokosowski nori daugiau. Jis reikalauja ir kitų lenkų komunostų galvas, kurie priešinasi krašto surusinimui. Tarp jų yra Osubka-Morawski, buvęs vyriausybės pirmininkas ir maršalas Rola-Zymiersky, suvaidinęs Lenkijoje didelę rolę po karo. Dabar abu yra suimti...

Visa spauda sukurstyta prieš juos, lygiai kaip ir prieš Slansky. Visiems jiems primetamas trockizmas, titoizmas ir net parsidavimas anglo-saksų imperializmui.

Bet tas mažai ką įtikina, ypač kada tokiais motyvais kaltinamas Slansky, kuris ištikimai visą laiką sovietams tarnavo ir buvo tikrasis čekų komunistų partijos vadas.

VISA TAI YRA EKONOMINĖS KRIZĖS PASEKMĖ

Jei pačioje Rusijoje ekonomiški sunkumai visad buvo didėli, tai tas eiliniam rusui nesukeldavo pasipriešinimo jausmus, nes jis niekad nematė aukso laikų. Bet kitas dalykas pas satelitus, kurie nepriklausomybės laikais daug geriau gyveno. Ten žmonės mato, kad prie komunistiško rėžimo gyvenimas diena iš dienos eina blogyn.

Rumunijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir kitur darbininko gyvenimas smarkiai pablogėjo ir komunizmas jau nebeatlaiko kritikos, nes kiekvienas aiškiai mato, jog anksčiau prie vadinamojo kapitalistinio rėžimo jis gyveno daug geriau.

Rumunijoje ir Vengrijoje kaimiečiai dažnai iš kalnų nusileidžia piėšti traukinius, kad galėtų išsimaltinti.

Visam tam reikėjo surasti kaltininką. Negi galima kaltinti Rusiją, arba komunizmą. Tam rado Slanskį ir kitus, kurie prieš teisėjus prisipažins, jog tyčia smukdė savo kraštą, norėdami pasitarnauti imperialistams...

ANGLAI PRIEŠ EUROPĄ

Gi vakaruose, vietoj kad susivienijus išvengimui panašaus likimo, bereikalingai gaištama. Tiek Romoje Atlanto tarybos konferencijaje, tiek Strasburge Europos parlamente, Anglija užėmė keistą poziciją. Ji nori visai atsiskirti nuo Europos kontinento ir nesutinka duoti savo kareivių į Europos armiją.

Churchillis buvo vienas iš pirmųjų, kuris rėmė Europos federalizmo idėją ir buvo manyta, kad dabar jo sugrįžimas prie valdžios palengvins įgyvendinti Europos susivienijimą. Deja, teko nusivilti. Strasburge Anglijos atstovas pareiškė, jog Anglija pasilieka priešinga Europos federalizmui, nes dabartinėje padėtyje ji negali imtis tos atsakomybės.

Į tai prancūzų atstovas Reynaud metė įspėjimą, kad jei anglai atsisakyti eiti ir į Europos armiją, tai tas prives prie to, jog ir Prancūzija atsisakys. Kas tada liks?

Šitoks Anglijos negatyviškas sprendimas paaiškinamas sekančiai:

Konservatoriai parlamente turi nedidelę daugumą ir negali lengvai imtis kokių nors sprendimų, kurie sukeltų didelę opoziciją. Gi visi Europos projektai anglams ne tik darbiečiams, bet ir konservatoriams nepatinka, jie įsitikinę, kad yra nukreipti prieš Angliją.

PASIRUOŠĖ NAUJAI KONFERENCIJAI

Romoje dėl Eisenhowerio paraginimo paskubinti 40 divizijų organizavimą, joks nutarimas nebuvo priimtas. Visos Atlanto sąjungos problemos paliko neišspręstos ir buvo atidėtos sekančiai konferencijai, kuri susirinks vasario 2 dieną Lisabonoje (ministrai turės progos dar kartą pakeliauti ir pasigrožėti naujais miestais). Iki to laiko pavedama vyriausybėm tarpusavy derėtis ir per tą laiką Churchillis jau bus pasimatęs su Trumanu.

Anglija griežtai pareiškė, kad ji nedalyvausianti Europos armijoje ir pasipriešino tam, kad laivynui komanduotų amerikiečių admirolas. Konferencijos rezultatai menki.

Bet vienas ministras pareiškė, kad nusiminti nėra ko. Tai Lisabonoje bus priimti lemiami sprendimai.

VEL IŠEISIM PŪDYMŲ AKĖTI...

Atvertos durys "vieningam veikimui" — Trys tuščio apsispiaudymo mėnesiai pasibaigė, ir Italija dar Lietuvos pasiuntinio nepripažino...

Rašo **BRONYS RAILA**

Tai va, broliai, ligi ko daėjo tobulos vienybės žaidimas.

ŽINO MAGIKOS LAZDELĘ

Jei ne tie VLIKo — Lozoraičio pasitarimai, mes gal niekas nebūtume žinoję vieno labai svarbaus Lietuvai dalyko. Pasirodė, kad Lietuvos diplomatų veiklos užsienyje pripažinimas priklauso nuo... VLIKo malonės.

Draugas tai kelis kartus netiesiogiai buvo užsiminęs savo straipsniuose, kai nuo pereitos vasaros iš p. Lozoraičio ėmė reikalauti "unconditional surrender". Paskutinį kartą Draugas visai aiškiai pranešė, kad Lozoraičio nuėjimas tarnautoju į Vykdomosios Tarybos "užsienių reikalų ministeriją" — "padėtų ir p. Lozoraičiui atgauti pasiuntinio padėtį prie demokratiškos Italijos vyriausybės" !).

Pasirodo, kad Draugo pastogėje mes turime įdomių politikos ir tarptautinės teisės žinovų. Jų rankoje laikoma tokia magiška lazdelė, kad užteks tik pamojuoti, ir okupuotoji Lietuvos Respublika turės savo pripažintus prie užsienio vyriausybių ambasadorius, kur tik panorės. Ir tos lazdelės jie nepamotavo ligšiol todėl, kad Lozoraitis vis nesirvžo važiuoti į Pfullingeno "Lietuvos užsienio ministeriją"...

KATALIKIŠKA ITALIJA NEPRIPAŽĮSTA LIETUVOS

Reikalas rimtas, ir yra gerokai liūdna, kad Rusijos okupaciją Lietuvoje greit pripažino fašistų dūčė Mussolinis, faktinai suspenduodamas Lietuvos pasiuntinybės Italijoje veikimą, ir gal dar liūdnesnis, kad to suspendavimo ligšiol neatšaukė ir demokratiškosios Italijos ministeris pirmininkas de Gasperis. Ir šis pastarasis ne šiaipjau eilinis demokratas, bet Italijos katalikų lyderis. Daugumoj nekatalikiški kraštai, kaip Amerika ar Anglija, nepaliovė pripažinti Lietuvos pasiuntinių ir pasisakyti, kad dabartinę padėtį Lietuvoje jie laiko, kaip svetimos jėgos okupaciją, bet daugumoj katalikiški kraštai, kaip Italija ar Prancūzija, Lietuvos pasiuntinybių veikimą sustabdė, Lietuvos pasiuntinius oficialiai toliau pripažinti atsisakė, taigi pripažino de facto Rusijos okupaciją Lietuvoje—ir tos pažiūros ligšiol nepakeitė, nors kaikur valdžios ir rėžimai smarkiai keitėsi, ir bent jau iš tokios grynos katalikiškai demokratiškai vyriausybės, kaip Italijoje, to buvo galima pagrįstai tikėtis. Dabar Draugas aiškina, kad visa tai priklauso nuo VLIKo. Jei jis panorėtų, tai Lietuvos pasiuntinys prie Kvirinalo, oficiali ir legali pasiuntinybė, būtų. Tą garbingą vietą, "duotų" net ir ministeriui Lozoraičiui, o gal ir kitam, geresniam už jį...

VLIKas GALINGESNIS UŽ VYTAUTO IMPERIJĄ...

Kalbant ne juokais, tai yra pasakų skleidimas ir tuščias meginimas pateisinti liudnai keistą padėtį, kad valstybių tarpe, kurios pripažįsta Lietuvos suverenumą ir jos atstovybes, vis dar nerandame katalikiškos Italijos. Galime sutikti, jei jau taip reikia, kad VLIKo tarptautinė galybė yra didesnė net už Vytauto Didžio jo laikų imperiją, bet vieno dalyko tai jam dar stinga, būtent, — kad nuo jo valios priklausytų Lietuvos pasiuntinybių atstatymas ar naujų įkūrimas užsienio kraštų sostinėse.

Vlikas ir ponai Šimutis su Grigaičiu turi "galią" Lietuvos Respublikos pasiuntinius pripažinti ar nepripažinti, vienus laikyti "košer," o kitus apskelbti "totalistais," prastais demokratais ar fašistais, gali net siųsti atstovus į Valstybės Departamentą Amerikoje su pareiškimais, koks Lietuvos diplomatas jų pripažįstamas, o kokio nereikėtų remti ir tt. Visa tai tegu būna laikoma "Lietuvos vadavimo" ir net "Lietuvos laisvinimo" darbu, vieningo veikimo pavyzdžiu. Bet jau koki Lietuvos pasiuntinį pripažinti ir iš viso dėl Lietuvos teisinės padėties pasisakyti, užsienio valstybės tokią teisę kažkodėl dar pasilaiko ir pasilaikys sau.

O mes, tautiečiai, vėl išeisime savo pūdymų akėti. Ir šukuosime dantuotomis spyruoklėmis vieni kitiems kailį, krėsime mėšlą į savo dirvą, arsime ir vėl akėsime, čiulbėsime, og baisiai vieningai. Lietuvą laisvinėsime, tik į tą jau perdaug narsiai išpurentą dirvą nieko nepasėsime.

Jei taip ir toliau bus, tai gal ateis laikas, kad bus didelė garbė būti pavadintam Lietuvos laisvinimo "skaldytoju". Nes dabar jau perdaug tos "vienybės"...

Prašau balso

VISI PRISIMINKIME SAVO PRAEITĮ

Šiandien laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių aukščiausias tikslas yra kovoti už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą. Tai kovai visi sąmoningi lietuviai pritaria ir karštai nori į tą kovą įsijungti, be jokių užkulisinių minčių.

Bet reikia apgailestauti, kad tie žmonės, kurie yra pasišovę tai kovai vadovauti, savo darbais dažnai tai kovai kenkia. Visos lietuviškos politinės srovės aiškiai yra pasisakiusios, kad jos kovojančios tam, kad būtų atstatyta demokratinė Nepriklausoma Lietuvos valstybė. Kiekvienas lietuvis tokiu mūsų srovių pasisakymu džiaugiasi, ir atrodo, kad už Lietuvos laisvę vedama kova turėtų būti vieninga.

Tačiau, mūsų visuomeniniam ir politiniu veiksniu gyvenime matome, kad tai didžiai kovai neparodoma nuoširdumo ir vieningumo. Dešiniosios ir kairiosios mūsų politinės srovės, siekdamos dominavimo, nori primesti partiškumą visiems lietuviams ir juos savo valiai palenkti. Tos politinės srovės siekis, kad mūsų Nepriklausomos Lietuvos diplomatai, kuriais kiekvienas lietuvis gali tik pasidžiaugti, kad su jais skaitosi dar didžiosios valstybės, būtų nuo politinių partijų sambūrio priklausomi. Jei tik mūsų diplomatai, turėdami Nepriklausomos Lietuvos įgaliojimus veikti, nepasiduoda dešiniųjų ir kairiųjų partijų valiai, tai juos begėdiškai apšaukia "diktatoriais", "vadistais" ir pan.

Dešiniosios ir kairiosios politinės srovės siekdamos savo politiškų tikslų, visu atkakumu puola tautiškąją srovę, vadindami ją nedemokratiška, kad Lietuvos tautininkai yra "pakenkę" net Lietuvos laisvei. Atrodo, kad Lietuvos laisvės kovai vadovauti yra vien tik tinkamiausi kairieji ir dešinieji, kad jie yra nesusitepę ir nenusižengę Lietuvai. Bet, panagrinėję tik paskutiniąsias Lietuvos laisvės gyvenimo dienas, pamatysime, kad kairiųjų ir dešiniųjų srovių žmonės yra sąmoningai ar nesąmoningai prisidėję prie bolševikų okupacijos.

Nagrinėdami bolševikų okupacijos pradžią — 1940. VI 14. ultimatumą Lietuvai matome Lietuvos vyriausybėje buvusios kairiųjų ir dešiniųjų srovių žmones pasisakant už ultimatumo priėmimą. Pirmose okupacijos dienose Lietuvos pavergėjams talkininkauti atėjo tik kairiųjų srovių žmonės: Paleckis, Gedvila, Vaišnora, Šimkus, Šiugžda ir daugelis kitų, kurie šiandien vykdo žiauriojo tirono Stalino valią ir žudo mūsų tautą. O dešiniosios politinės srovės "Ryškioji asmenybė" Krupavičius ar tada nesiūlė žiauriems tautos okupantams savo bendradarbiavimą?

Todėl, kairiųjų ir dešiniųjų srovių žmonės turėtų atminti savo praeitį ir kitų srovių puolimais neslėkti užtušuoti savo blogų darbų.

Lietuviška visuomenė laukia, kad visų srovių pasiryžimas kovoti už Nepriklausomos Lietuvos demokratinės valstybės atstatymą, būtų vykdomos nuoširdžioj dvasioj, be užkulisinių minčių ir ta didi kova būtų vedama vieningai.

Ant. Sidabras

SUŠAUKTA "KETURIŲ KONFERENCIJA"

(Atkelta iš 1 psl.)

kreipti dėmesį, pergalvoti jo žodžius patarė taip padaryti: "Kai melsitis... kai sugrįžę namo užsidarysite langus ir duris ir pakelsite akis į Viešpatį..."

Žurnalistai ne be pagrindo pastebi, kad už tokią praktiką Rusijoje tai jau tikrai pats Višinskis galėtų ko gero būti apkaltintas už religinį deviacionizmą — nukrypimą nuo partinės linijos...

Nenorėdamas erzinti arabų, su kuriais rusai be pasekmių bando pasinaudodami konfliktais Egipte, Moroke ir Irane užmegzti draugystę, Višinskis pasisakė necituosiąs "Tūkstančios ir vienos nakties". Tačiau jis paminėjo Hauffo ir Anderseno pasaką. Neužmiršdamas "Raudonosios kepuraitės". Višinskis pabrėže savo apgailestavimą, kad per dažnai tose pasakose viskas išeina vilko naudai... Raudonoji Kepuraitė vieną dieną užaugsianti ir nebebijosianti vilko...

Čia vienas klausytojas salėleptėlėjo: "Kitą savaitę bus apie Who's Afraid of Big Bad Wolf, pagal Walt Disney..."

DĖL "ŠALTOJO KARO" KALTA TIK SOVIETŲ SĄJUNGA

Nepaisant visos gražiakalbystės ir įprastų kaltinimų "imperialistams" Višinskis auditorijos neįtikino ir tiek arabų besiformuojančio bloko atstovai, tiek kalbėję vakariečiai, neužmiršo priminti, kad tuoj po revoliucijos Rusija buvo silpna ir bijojo kitų valstybių, kad tos neįsikištų ir nebandytų atstatyti senojo rėžimo. Šiandieną gi padėtis visai kitokia, šiandieną rusai kitų nebijo, priešingai, kiti rusų bijo. Pats prof. Jessup, dabar vadovaująs JAV delegacijai, įsakmiai pabrėžė, kad dėl vadinamojo "šaltojo karo," dėl tarptautinės įtampos kalta tik Sovietų Sąjunga.

Višinskio reikalavimas —nesusitarus dėl tarptautinės ginklų kontrolės tuojau imti ir panaikinti atominę bombą skamba labai nerealiai. Juk rusai turi daugiau kariuomenės kaip bet kuri kita pasaulio valstybė, jie taip pat pirmauja tankų, kanuolių, lėktuvų, gamyboje... Panaikinti atominę bombą, nesusitarus dėl kitų ginklų ir kariuomenių skaičiaus, būtų labai pavojinga vakarams. Užtenka pažiūrėti į pokarinį žemėlapį ir į labai artimą praeitį, kad įsitikinus kas rodo daugiausiai imperializmo...

KIEKVIENAS NORI PANAIKINTI KITO GINKLUS

Būdingai pavaizduojama šiandieninė derybų JT padėtis šia pasaka, kurios autorius ne Višinskis.

Miško žvėrys nutarė sušaukti nusiginklavimo konferenciją. Visiems suėjus, suskridus ir sušliaužus į miško aikštę, posėdį atidarė Liūtas, tuojau griežtu tonu kreipdamasis į Erelį ir reikalaudamas visų pirma panaikinti sparnus. Erelis visaip išsisukinėdamas kreipėsi į bulių nurodydamas, kad reikėtų naikinti daug agresyvesnius ragus... Nepatenkintas bulius pareikalavo ne ragus, o tigro nagus pirmiausiai nukarpyti ir t. t. Pagaliau prabylo ilgai tylėjusi meška ir pasiūlė panaikinti visas agresijos priemones, kokios tik pas ką yra, pati pasižadėdama palmti į savo globą ir glėbį visus tuos, kurie po to pasijustų nesaugiai...

Arabų tautos, Indija, Indonezija ir kai kurios Pietų Amerikos valstybės, pasiklausiusios Sovietų bloko kaltinimų vakariečiams ir atvirkščiai, pasiūlė nevesti ginčo dėl to kas pirmas atsirado — višta ar kiaušinis. Tokie abipusiški kaltinimai galėtų užtrukti kelis metus nieko neišsprendžiant. Mažosios valstybės siūlo keturiems didiesiems susėsti atskirai, išsiaiškinti ir pateikti visiems kitiems savo susitarimo projektą. Vistiek juk tik didiesiems reikia nusiginkluoti, gi mažiesiems, gal priešingai — reikėtų daugiau dėl viso ko apsiginkluoti...

VIŠINSKIS TURI PASITARTI SU VIŠINSKIU, ŠAKO VIŠINSKIS

Į šį pasiūlymą "Trys" atsakė teigiamai, jog jie sutinka dalyvauti "keturių" konferencijoje. Bet visiems dar buvo dideliu klausimu kokį atsakymą duos sovietų delegacija?

"Višinskis tariasi su Višinskiu," pasakė Višinskis.

Palaukite vieną kitą dieną ir viskas pasidarys aišku.

Pagaliau Višinskis pasakė "da." Kad šis "keturių" posėdis neužsitęstų amžinai, Norvegijos pasiūlymu jam nustatytas dešimties dienų laikas ir pačiai konferencijai pirmininkaus JT pirmininkas Padillo Nervo.

PRANCŪZAI BALSUOJA "SU KOJOMIS"

Prancūzų delegacija pirmoji šioje sesijoje balsavo "su kojomis," pagal Višinskio terminologiją. Ketvirtame komitete, kuris rūpinosi JT globoje esančiomis teritorijomis, nei iš šio, nei iš to Egipto delegacija užpuolė Prancūziją dėl Maroko. Prancūzų delegacijos pirmininkas Pinon užprotestavo, kad šioje komisijoje politiniai klausimai nekeltini ir iš viso ne čia esanti vieta diskutuoti Maroko reikalus. Egipto delegacijai visai nesiskaitant su tuo protestu, prancūzai paklio ir išėjo iš salės...

Višinskis ir čia pat sėdintis Malikas Paryžiuje iki šiol "su kojomis" dar nebalsavo. Tai skaitoma dideliu rusų delegacijos "progresu". Kaip Maskvos adresu kas paleidžia kokią nemalonią pastabą Višinskis, o taip pat ir Malikas, nuslėpė ausines, per kurias klausomas kalbų simultaniškas vertimas, arba atsigręžę kuždasi visai nekreipdami į kalbėtoją dėmesio, bet iš salės neina...

NEBUVO "NO" IR "NIET"

Užbaigai optimistiška žinia. Vienas prancūzų pasiūlymas praėjo kaip ant mielių.

— Ar visi sutinka?

— Priimta!

Nei vieno balso prieš, nei vieno "no," nei vieno "niet".

Ir pasiūlymas pailginti delegatų Kalėdų atostogas iki dešimties dienų vieton anksčiau gana lengvapėdiškai sutartų keturių dienų, buvo vien balsiai priimtas... praėjo...

Nors viename punkte JT parodė visišką nuomonių vieningumą.

J. Masiulis

Bijojo gimti

Prieš kiek laiko Amerikoje gimė keistas kūdikis, maža mergaitė Beatrice, kurios verksmą daktaras visai aiškiai girdėjo 7 savaitėm prieš gimimą.

Daktaras kūdikio verksmą užrekordavo, nes toks įvykis dar niekad nebuvo atsitikęs medicinoje ir daktarai suko galvą, negalėdami duoti paaiškinimą.

Mes tą dalyką aiškiname paprastai. Jei Beatrice pradėjo verkti keliom savaitėm prieš pamatydama dienos šviesą, tai tik todėl, kad ji buvo protinga... ji gerai žinojo, kas jos laukia pasaulyje, tokiame koks yra mūsiškis...

Pasigailėkite karvių

Apie medžiotojus pasakojama visokiausių istorijų, bet kad medžiotojas karvę palaikytų zuikiu, dar neteko girdėti. Bet švedijoj medžiotojai, matyt, neatskiria karvės nuo zuikio, nes vienas ūkininkas, kuriam medžiotojai pašovė keletą karvių, rado idėją prieš tokius nemokšas, kurie nežino, kad karvė yra naminis gyvulys. Pasiėmęs puodą dažų ir teptuką, ant kiekvienos karvės užrašė dideliom raudonom raidėm "ko" kas švediškai reiškia "karvė".

— Šitaip, pasakė jis, — medžiotojai žinos su kuo turi reikalą!

Su sąlyga, jei jie moka skaityti ir nėra trumparegiai...

4 psl.

Vakar ir rytoj

VYT. GEDGAUDAS

Veltui praeitą savaitę žmonės manė, kad Korėjos karas baigsis ir bus sustabdytas žmonių kraujo liejimas. Visa tai buvo tik iliuzija. Tikrumoje kautynės ten niekad nebuvo sustojusios. Jos ir toliau bus vedamos, tokiu pat smarkumu, kol bus pasirašytos paliaubos.

Pan-Mun-Jon barometras ne rodo palankią atmosferą taikai ir negalima tikėtis, kad mūsų kareiviai Kalėdas galės sutikti ramybėje. Naujos komlikacijos atsiranda, nauji šetoniški raudonųjų užmačiai išsiaiškina ir taika diena iš dienos tolėja.

Praeitą savaitę Korėjos padangėje pasirodė pirmą kartą didelis skaičius sovietų lėktuvų MIG. Sąjungininkai jų suskaitė virš 320. Šitoks raudonųjų aviacijos sustiprėjimas kelia nerimą sąjungininkų eilėse.

Raudonieji veždiodami sąjungininkus už nosies su derybomis, stiprinasi fronte. Sąjungininkų aviacija suskaitė pas raudonuosius 9,200 automobilius, kuriais pristatinėjami pastiprinimai į frontą.

Dabar patirta, jog Mao Tse Tungas dar šį mėnesį ruošiasi vykti į Maską kad galėtų su Stalinu aptarti šiuos klausimus:

1. Ką Sovietų Sąjunga darys, jei karas Korėjoje išsiplės ir sąjungininkai puls Mandžiūriją?

2. Jei karas Korėjoje būtų užbaigtas kokia būtų komunistinių valstybių politika Azijos pietryčiuose (Indokinijoje, Siame ir Birmanijoje)?

3. Pekino vyriausybė nori pas sovietus prašyti naują didelę auko paskolą, nes ta, kuria buvo gavusi, jau išsibaigė.

Esant tokiai padėčiai Korėjoje, Amerika pasiryžusi nebepalikti kinų nacionalistus nuošaly. Nuo Korėjos karo pradžios Čiang Kai Shekas yra jau gavęs stiprią karinę paramą, bet dabar paramą žadama dar labiau išplėsti. Amerikos atstovai Formozoje pareiškė, jog ten bus pristatytas labai didelis kiekis karo medžiagos.

Nežiūrint jog Čiang Kai Shekas pakartotinai kelis kartus sjūlėsi, Amerika vis dar nenori panaudoti jo kareivius Korėjos fronte, bet nori laikyti Formozoje, atmušti komunistų bandymus užgrobti salą. Dėka gautos kariškos medžiagos ir instruktorių, nacionalistų armija iš 600,000 žmonių yra pasidariusia geriausia armija.

Jei anksčiau Čiang Kai Shekas galvojo, jog tretysis pasaulinis karas jam padės atgauti Kiniją, tai dabar jis gali vojų kitaip ir galimas dalykas, kad artimoje ateity kinų nacionalistai bandys įšlipti Kinijoje. Bet kol Amerika manys, kad Korėjoje taika galima, toi kiūdys Čiang Kai Shekui pulti Mao Tse Tungą. Bet kai tik galutinai paaiškės, jog susitarimas ten neįmanomas, be abejonės bus panaudoti tie 600,000 kareivių, kurie nori muštis ir vaduoti savo tėvynę.

Po Rajko, Kostovo, Gomulkos ir Clementis, štai dabar buvęs čekų komunistų partijos generalinis sekretorius ir vyriausybės vice-pirmininkas Slansky suimtas, kaip ruošęs sąmokslą prieš rėžimą.

Be abejonės greit išgirsime sencacingą teismą, kokie daromi pas Maskvos satelitus. Kas svarbiausia, tai, kad Slansky buvo pirmuoju čekų diktatorium pagal "Maskvos madą" ir dabar vis vien pasidarė Stalino auka.

Jo areštas yra surištas su Čekoslovakijos ekonomijos sunkumais.

Slansky, gal būt, rytoj galės būti sušaudytas. Dėl to nesistebėtume, nes pas komunistus madoje. Tas tik parodo, kad komunistų vadai turi kūnų ir siela visiškai atsiduoti Maskvai, turi priversti dirbti savo kraštą po "knutu" Maskvos naudai. Kitaip jie tuoj pasidaro "išdavikais" ir juos laukia kilpa arba kulka į pakaušį.

Kokia yra tankų ateitis?

TARP 'AVINO' IR 'KAVALERIJOS'

Naujai tankų strategijai idėją davė didysis XIII amžiaus užkariautojas Gengis Khanas — MacArthuras jau 1935 metais šią "mongolų operacijos" idėją pritaikė Amerikos "mechanizuotai kavalerijai"

Anglų kapitonas Liddell Hart yra vienas iš žymiausių kariškių rašytojų, kurį net vokiečiai pripažįsta, kaip tankų moderniškos strategijos kūrėją.

Savo straipsnio įžangoje jis parodė, jog Korėjoje buvo panaudoti pasenę tankų kovos metodai.

Nagrinėdamas vokiečių pergalę Prancūzijoje 1940 m. ir Rusijoje 1941 m., jis padarė išvadą, jog vakariečiai galės sustabdyti sovietų invaziją tik geriau manevruodami savo šarvuotas divizijas. Dabar jis aiškina kokia turėtų būti nauja taktika.

***

Pirmą kartą tankas pasirodė Didžiajame kare 1916 m. rugsėjo 15 dieną per anglų ofenzyvą prie Somme. Jis lėido baigti su ta apkasų fazė, kuri tęsėsi be pertraukos.

Su savo tradicinėm atakom tada kariuomenei nesisekė išmušti priešą iš įsitvirtintų pozicijų ir visi bandymai pralaužti frontą, kuris buvo po stipria kulkosvaidžių ugnimi, nueidavo niekais, duodami tik nesuskaitomus nuostolius.

Šitam poziciniam karui baigti buvo rastas sprendimas naujoje kombinacijoje iš keturių elementų: šarvas, vikšrai, motoras ir patranka. Anglijoje grupė karininkų propagavo už tankų pasirodymą, bet didžiuma štabo narių dar dvejojo. Kaip bazę tankui pulk. Ernest Swinton pasiūlė paimti traktorių Holt, kuris buvo plačiai gaminamas Amerikoje. Ir tokiu būdu amerikiečių žemės ūkio mašina davė sprendimą ir kitai problemai, amerikiečio Maxim išrastam kulkosvaidžiui.

IŠ MOTORIZUOTO "AVINO" Į MECHANIŠKĄ "KAVALERIJĄ"

Pirmasis šarvuotis buvo pavadintas "tank" (kas reiškė rezervuaras), jis nebėgo, bet šliaužė ir jo greitis buvo 9,600 pėdų į valandą. Vėlesnieji tankai, net ir geriau padaryti, niekad nepralenkdavo 3 mylių greičio. Šitas greitis buvo užtenkamas, nes tada tanko rolė buvo lydėti pėstininkus. Pačioje pradžioje karo tankai nedavė lauktų rezultatų. Nepasisekimas buvo dėl to, kad kariška vadovybė, priešingai tam ką norėjo pulk. Swinton, buvo nutarusi mesti į atakas grupę tankų nelaukdama, kol jie bus galutinai užbaigti ir kareiviai apmokinti. Bet už tai 1917 m. lapkričio 20 d. kada 380 tankų netikėtai puolė Hindenburgo liniją prie Cambrai, jie giliai įsiveržė į priešo pozicijas. Tai buvo pirmasis didelis tankų pasisekimas.

Tuo pačiu laiku prancūzai pagamino panašų šarvuotį apkasų puolimui. Jie pavadino jį "char d'assaut" (puolimo vežimas). Jo progresas buvo lėtesnis negu anglų "tanko", nes išradėjui pulk. Estienne sunku buvo įrodyti šio ginklo naudingumą. Galutinai 1918 metais Liudendorff pareiškė, kad šie "char d'assaut" buvo "pavojingiausias priešas".

Bet nežiūrint, kad tada atakos, remiamos tankais, įvarydavo kylį į priešo pozicijas, niekad tikrai frontas nebuvo pralaužtas. Tankai buvo per lėti, kavalerija jautri, o pėstininkai lėti ir jautrūs. Dėl šių dalyku negalima buvo tikėtis pasisekimo.

Kiek vėliau po karo, Anglijoj buvo pradėti gaminti daug greitesni tankai. Šita nauja koncepcija atitiko "tankų karui", bet ne "karui su tankais." Pirmasis tankas buvo skirtas sugriauti defenziva ir atliko "avino" arba "katapultos" rolę, primenant senuose laikuose vartojamas prieš tvirtoves akmenų šaudykles. Greitieji tankai buvo prilyginti tų laikų kavaleriai, kada raiteliai apsidengę šarvais, sudarė svarbiausią jėgą.

Greitieji tankai turėjo gražinti kavalerijai aukso laikus, kada ji skaitydavosi mūšio lemėja.

MONGOLŲ OPERACIJOS PAMOKA

Išeinant iš to buvo prieita, prie išvados, kad greitos šarvuotos grupės gali atlikti strategines operacijas visai nepriklausomai nuo armijos didžiųjų jėgų, įsiveržimais į priešo gilumą, nukertant komunikacijos kelius užpakalinėje zonoje, kur aprūpinimas maistu ir municija būna pats jautriausias ir tokiu būdu ištisa armija gali būti nuo to suparaližuota ir net prastai savo jėgą laikytis.

Linddell Hart išdirbo naują doktriną "naujosios kavalerijos," kuriai pradžią davė Gengis Khan XIII amžiuje vestos operacijos, kada mongolai užgrobė Kiniją, pasisuko į vakarus ir su savo kavalerija užėmė artimuosius rytus ir rytinę Europą.

Šita mongolų operacijos idėja buvo duota pagrindu anglų šarvuotos grupės bandymams, kuo susižavėjo gen. Mac Arthuras ir 1935 metais savo raporte patiekė priimti Amerikos štabui.

Iš Amerikos nepriklausomybės kovų Hart "pasiskolino" šarvuotų dalių įsiveržimą į priešo strategiškas pozicijas už fronto linijos.

Nuo to momento tankų strategai suskilo į dvi grupes. Vieni laikėsi to, kad tankai turi palaikyti pėstininkus puolime, kitaip sakant būti "avinu", kiti sakė, kad tankai turi veikti nepriklausomai ir būti "naujaja kavalerija". Šitos dvi tezes vėliau buvo pakeistos. Pirmieji pripažino, kad tankai turi būti greitesni, tam kad pagelbėjus pėstininkams, gi antrieji pripažino, kad pėstininkai turi padėti tankams paimti kai kurias kliūtis. Abi teorijos kai kuriuose kraštuose buvo kombinuotai vykdomos. Prancūzų armija po didžiojo karo pasiliko ištikima pirmajai teorijai ir jos šarvuotos dalys buvo priklausomos nuo pėstininkų. Priešingai, anglų armija pralenkė techniškame plane, pradėdama gaminti tankus, kurie darė 15 — 30 mylių.

Dar prieš Hitlerio atėjimą į valdžią, vokiečių karininkai pasiėmė anglų sistemą ir visas savo jėgas nukreipė šarvuotų divizijų organizavimui. 1940 metais jie galėjo fronte pastatyti 10 šarvuotų divizijų. Tai buvo mažai, bet jų užteko, kad galėtų paralyžiuoti sąjungininkų frontą.

Prancūzai, kurie laikėsi senosios teorijos, savo tankus buvo išblaškę visu frontu duodami mažas jų grupes pėstininkams, tokiu atveju vokiečiams nesunku buvo sunaikinti mažas tankų grupes ir pralaužti frontą. Pasekmės buvo katastrofiškos ir Guderian, kuris pas vokiečius skaitosi geriausiu tankų taktikos specialistu, galėjo įgyvendinti savo taktiką su giliais įsiveržimais į frontą, suparalyžuodamas prancūzų armiją, jog ši turėjo kapituliuoti.

Kitais metais vokiečiai šį manevrą pakartojo prieš rusus.

Bet Afrikoje viena anglų šarvuota divizija, kuri laikėsi "kavalerijos" taktikos, suvaidino didelį vaidmenį italų armijos likvidavime, kuri buvo 20 kartų skaitlingesnė. Laimė pasikeitė tada, kada Afrikoj pasirodė Rommelis. Vokiečių maršalas nebuvo vien tankų ofenzyvos žinovas, jis buvo pirmasis, kuris kombinuotą tankų ir antitankinių patrankų manevrą pritaikė gynimuisi.

1944 M. TAKTIKA PRIMINĖ 1914 M. KARO TAKTIKĄ

Bet šita gynimosi taktika sukliūdė tankų karo evaliucijai. Karo pabaigoje sąjungininkų tankų produkcija viršijo priešą ir šioj pusėj buvo mažai vadų, kurie sugebėjo manevruoti dideliom divizijom, jie verčiau norėjo naudoti mažas tankų grupes ir vieno vokiečių tanko sunaikinimui nesigailėjo pražudyti tris savo, nes vis vien jie galėjo viršyti jėga.

Pėstininkai vis daugiau pradėjo reikalauti tankų pagalbos, o tankistai reikalavo vis stipresnių patrankų ir šarvų savo tankams, nepasitikėdami jo greitu manevru. Tokiu būdu tankai pasidarė didesni ir mažiau vikresni. Jų taktika irgi pasikeitė ir priminė 1914 m. taktiką. Vokiečiai pradėjo gaminti 56 tonų tankus "Tigra" ir net 67 tonų "Karališką Tigrą". Šie tankai buvo per daug lėti ir labai sunku buvo juos manevruoti, kad galima būtų padaryti greitą įsiveržimą į priešo pozicijas ir galutinai tankų mūšis pasidarė tik artilerijos dvikova, primenanti labiau bokso rungtynes, kuriame šaudymo greitumas buvo svarbesnis, negu tanko manevravimas.

(Sekankiame numeryje skaitysite: "Tankų ateitis: Dovydas prieš Galiotą").

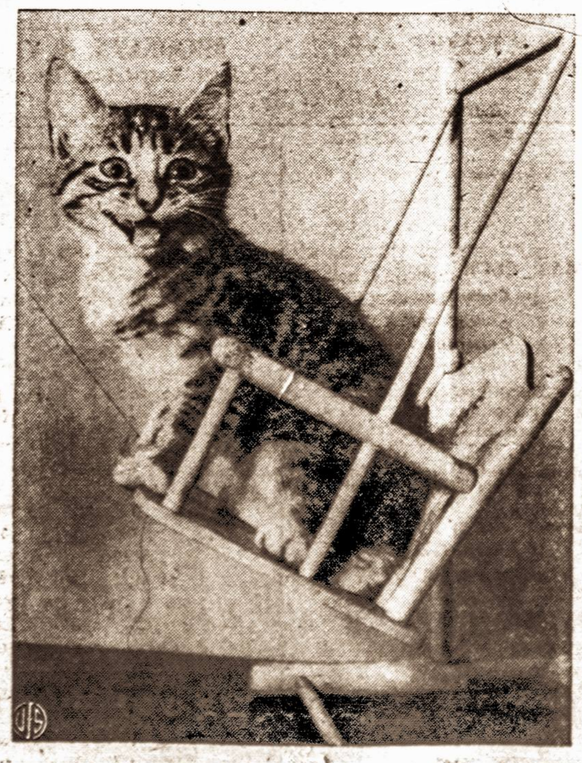

Ir jis mėgsta suntis...

Arabų maldininkai pakeliui į Meką. Va kariečiai dažnai užmiršta, jog islamo religija jungia visas rytų tautas ir lengvai gali sukelti "šventąjį karą".

BALTŲJŲ RŪMŲ KAIMYNYSTĖJE RAMIAI DIRBO SOVIETŲ ŠNIPĖ...

"Šnipų karalienės" išpažintis buvo amerikiečių ir sovietų žvalgybos karo pradžia — Maskva, nežiūrint viso progreso, pasilieka ištikima nematomam rašalui... Lietuvis komunistas nepatarė vykti į Maskvą

Šnipų karas tarp amerikiečių ir sovietų prasidėjo visu smarkumu vieną vakarą 1945 metų spalio mėnesį. Jei pasaulis dar tada tikėjo, kad tarp rytų ir vakarų įsiviešpataus taika, tų kraštų žvalgybos kitaip į tai žiūrėjo. Jos žinojo, kad karas bus tyliai tęsiamas užkulisiuose tos dirbtinos taikos perijode.

Ir taip tą vakarą šaltam rudens vėjui pūčiant nuo Hudsono upės, vienoj New Yorko gatvelėj stovėjo moteris, apie trisdešimt metų amžiaus, korektiškai apsirengusi, laukdama kaž ko jau visą ketvirtį valandos.

SOVIETIŠKA ŽVAIGŽDĖ NAKTIES TAMSOJE

Staiga iš už kampo pasirodė žmogus, kuris paėmė ją už parankės ir kaip du įsimylėjusieji nuėjo pasivaikščioti. Vyriškis kalbėjo su svetimšališku akcentu. Jie pasuko į Central Park, kur buvo tamsu ir, pasilenkęs prie ausies jai sušnibždėjo:

— Jūsų paskutinieji raportai buvo puikūs. Jūs man netikėsite, bet prie savęs aš turiu vieną rusišką knygą, kurioj apie jus kalbama kaip apie geriausį mūsų agentą.

Jis parodė jai knygą ir abu toliau tęsė pasivaikščiojimą.

— Už nuopelnus Maskva jus nutarė apdovanoti aukštu garbės ženklu, kokį retai kas iš svetimšalių komunistų yra gavęs. Aš prie savęs turiu jums medalį.

Ir jis parodė ištraukęs iš kišenės. Tai buvo sovietiška žvaigždė, sublizgėjus prie elektros šviesos.

Ji bandė paimti iš jo rankų.

— O ne, drauge, jūs negalite dabar paimti. Tai būtų per daug pavojinga. Mes jums saugosime pas save ambasadoje.

Bevaikščiojant, šis žmogus, kurį ji pažinojo tik vardu "Al", jai įteikė voką, kuriame buvo sudėti 2,000 dolerių ir ji tylėdama įsidėjo į savo rankinuką.

— Jei jūs ir toliau mums duosite tokius gerus pranešimus, aš jums nupirksiu brangius kailinius. Jūs galėsite turėti viską, ką tik jūsų širdis pageidaus, jei tik tęsite toliau darbą su tokiu pat pasisekimu.

Atsisveikinant jis bandė ją pabučiuoti, bet ji išsisuko, prižadėdama, kad įspės dėl sekančio pasimatymo.

Ir taip parsiskyrę, kiekvienas dingo nakties tamsumoje.

NEPATIKĖTINA IŠPAŽINTIS

Elizabeth skubiu žingsniu grįžo namo. Ji negalėjo susilaikyti. Kaž kas joje sukilo ir vedė į pasišlykštėjimą. Ar šita Al įsimylėjėlio laikyseną? Ar pagaliau, ji įsitikino, kad darė niekšišką darbą? Ar baimė, kad bus atidengta jos veikla? Gal būt, joje pabudo garbės jausmas, kuris ilgą laiką snaudė

Kitą dieną Elizabeth Bentley nuėjo į FBI biurą prie Foley Square ir pasiprašė, kad ją priimtų vienas iš inspektorių, nes norinti padaryti prisipažinimą. Su savimi ji atsinešė tuos 2,000 dolerių, kuriuos buvo gavusi išvakarėje.

Per tardymą, kuris užsitęsė kelias dienas, Elizabeth papasakojo savo keistą istoriją, atidengdama policijai visą sovietų šnipinėjimo sistemą Amerikoje.

Laikraščiai aprašydami tą įvykį, tada ją pavadino "šnipių karaliene". Inspektoriai žymėjosi visas smulkmenas ir patikrinę, pamatė, kad ji sakė tikrą teisybę.

Ji buvo komuniste nuo 1938 metų ir smulkmeniškai žinojo visą sovietų šnipinėjimo aparatą. Buvo tiesiog neįtikėtina, kaip ši moteris, kilusi iš aristokratiškos šeimos galėjo pasidaryti komuniste.

Ji palaikė kontaktą su komunistų celiule, kurios nariu buvo Washingtone aukštuose postuose. Ji pati buvo meilužė sovietų šnipų vado Jacob Galos, kuris pirmininkavo vienai laivininkystės bendrovei ir padėdavo šnipams įvažiuoti ir išvažiuoti jūros keliais.

Elizabeth atidengė kad kas savaitę ji matydavosi su aukštais valdininkais simpatizuojančiais komunistams, tarnavusiais įvairiose ministerijose ir kariuomenės štabe, kurie jai perduodavo slaptas žinias. Ir viskas vyko taip gudriai, jog FBI ir armijos bei laivyno žvalgyba nieko nenujautė.

MUZIEJAI ŠNIPŲ PASIMATYMO VIETA

Per tuos savo informatorius jai pasisekė gauti "lakiojančios tvirtovės" B-29 slaptus planus, kuriuos perdavė rusams daug anksčiau, negu visuomenė sužinojo apie naujų bombonešių gamybą. Kada ji sužinojo, jog amerikiečių žvalgybai į rankas pakliuvo sovietų slapto šifro raktas, ji tuoj įspėjo savo draugus. Elizabeth patiekė savo bendradarbių pavardes ir buvo tokių kurie buvo aukštuose postuose ne tik ministerijose, bet ir atominės energijos komisijoje. Daugelis valdininkų vėliau buvo patraukti atsakomybėn, atleisti iš pareigų ir net pasodinti į kalėjimą.

Bet tikrieji šnipinėjimo viršininkai slėpėsi už sovietų ambasados neliečiamų durų. "Al" buvo ne kas kitas kaip Anatoli D. Gromoff, ambasados pirmasis sekretorius. Pamatęs, kad kortos atidengtos, jis skubiai susikrovė čemonadus ir apleido Ameriką.

Elizabeth agentai pažinojo Heleny, Joan arba Mary vardu ir ji su jais susitikdavo hipodrome arba muziejuose. Ten ji iš jų gaudavo slaptus dokumentus ir įvairias žinias. Be bombonešio planų, ji dar buvo išdavusi sovietams ir visą eilę labai slaptų diplomatinių ir karinių žinių.

— Aš žinojau invazijos į Europą visas smulkmenas, pirm negu ji įvyko,— pareiškė ji prieš senato komisiją.

Ji buvo netiesioginiame kontakte net su pačiu prezidentu ir pažinojo Mrs Roosevelt. Kai kurios žinios gautos iš Baltųjų rūmų, sovietus pasiekdavo per 24 valandas. Ji turėjo tiek daug planų, jog turėdavo juos traukti su mažu fotografijos aparatu. Ir šią operaciją ji atlikdavo nedideliame namely, kuris beveik yra šešėlyje Baltųjų Rūmų ir valstybės departamento.

Elizateh išpažintis daug pasitarnavo FBI nustatyti kur komunistiški elementai yra insifiltravę į vyriausybę, Ji atidengė dar kitus komunikacijos kelius, kuriais paslaptis pasiekdavo sovietų rankas.

Nežiūrint, kad vakarų žvalgyba galvojo, kad per spindulius X galima pamatyti visus slaptus rašalus. Bentley išpažintis parodė, jog sovietai labai plačiai vartoja nematomą rašalą. Šnipai visad bijo, kad gali būti kiekvienu momentu suimti ir neturės laiko net suvalgyti popierius, ant kurio iš rašytas planas, tad raportas rašomas nematomu rašalu tarp eilučių, arba net būna atspausdintas knygoje. Rusai, sako, išradę visai gerus nematomus rašalus, kurie pasidaro matomi tik prie tam tikrų sąlygų.

Sovietų viršininkas visad turi didelį priimtuvą ir siųstuvą, kurį gali persinešti portfely ir gali kalbėtis su savo agentais. Sovietų operatoriai radijo srity yra toli pažengę. Kada Amerikos armijos radijo telegrafistas perduoda 60-80 ženklų, pas sovietus yra specialistų kurie perduoda 120 130 ženklų.

Sakoma, kad tūlas "Jack," lietuvių kilmės, iš komunistų partijos daug padėjęs Bentley atsiversti, teisingai jai pasakydamas:

— Jei jie tave kvies vykti į Maskvą, nevažiuok! Jokio skirtumo nėra nuo nacinio rėžimo. Lietuvoj jie buvo baisesni už nacius.

Pastabus pastorius

Vienas anglų pastorius, rašydamas savo įspūdžius apie Paryžių viename anglų religiniame laikrašty, papasakoja, kad paryžietės vaikšto gražiai apsirengusios ir jų kojinės nebūna susisukusios.

Aišku, šis pastorius, kaip pridera geriems pastoriams, vaikščiojo po Paryžių žemyn nuleidęs akis.

Laikas ir Mes

Kazys S. Karpius

KEISKIME TEMAS

Lietuvių šventėse ir įvairiuose minėjimuose, iki šiolei mūsų kalbėtojai sako kalbas ta pačia tema — kaip Sovietai Lietuvą okupavo, kaip pavergė, kaip žmones persekiojo, žudė, kaip naciai įvedė savo priespaudą, kaip tremtiniai vakarų Europoje vargo!.. Tos temos patiems tremtiniam yra puikiai žinomos, net pergyventos, ir mums senesniems amerikiečiams kartotos daug kartų nuo 1940 metų, kai atvyko pas mus pirmutiniai tremtiniai.

Mums lietuviams reikalinga kalbų kurios inspiruotų mus kaip lietuvius ryžtingai kovoti už lietuvių tautos išlaikymą, už mūsų tautos teises.

Trumpai atžymėjus, perbėgus savo mirusius, žuvusius persekiojimų bangose, reikalinga gyviems plačiomis akimis žiūrėti į ateitį, rengiantis atstatyti Lietuvą.

Iš savo praeities tik stiprybę semkime! Gedulos neprivalo būti mūsų gyvenimo dalis. Praeities pralaimėjimai neturi slėgti mūsų dvasios, nes tas kliūdo naujuosius darbus.

Keistai elgiasi, pav., serbai, kurie kas metai mini sukakti vieno didelio mūšio, kuriame, prieš 560 metus, turkai juos sumušė. Keista būtų jei mes minėtume Vytauto pralaimėjimą 1399 metais prie Vorsklos.

Turime žymių įvykių savo ilgoje istorijoje ir reikšmingų atsiminimų naujos nepriklausomos Lietuvos gyvenime. Jais save stiprinkime, iki ateis laikas Lietuvon grįžti.

APIE RAŠYTOJUS IR RAŠTUS

Jau kartą minėjau, jog apie šimtas tūkstančių amerikiečių, kurie turi ambiciją būti rašytojais, turi prisikrovę raštų — veikalų, ir savo rankraščiais užvertę knygų leidyklas, kurie tačiau nepamatys pasaulio spausdintoje knygoje.

Dabar priminsiu apie premijas ir jos trokštančius rašytojus. Jeigu kuris pretenduoja į premiją už noveles — romanus, tai turi būti tam tikro laipsnio pasiekęs rašytojas. Bet štai:

Viena iš keleto Amerikos rašytojams premijų teikimo organizacija, Harper, skirianti nuo 1922 metų po $10,000 už geriausią novelę, 1951 metų gavo 600 rankraščių ir premijų komisija, ilgai prakaitavus, priėjo išvados, kad nei vienas rankraštis iš tų 600 nėra verras premijuoti!

Tai smūgis rašytojams — ir tai drąsus premijų komisijos nostas reikalauti rašytojų kuoti vertingesnius kūrinius, negu iki šiol buvo visuomenė naitinama.

Amerikos knygų kritikai sako, toks premijų komisijos sprendimas sudaro garbę Harper organizacijai ir knygų leidimo industrijai. Tai pirmas bandymas rašymo laipsniui pakelti, kuris pastaraisiais laikais, sako, nupuolė iki tragiškai žemo laipsnio.

Sako, šimtai paskirų novelių — romanų, išleidžiamų kas metai, verti tik sumesti į peilių. Knygų pardavėjai ir pirkėjai buvo užversti tokia gausybe naujų leidinių, kad neįstojo ko imtis.

Kaip gausiai Amerikoje knygos spausdinamos (neskaitant šimtų tūkstančių parašytų, bet nespausdintų) pasako šie faktai: Tik spalio mėnesį šiemet išleista 218 novelių (pernai tą mėnesį 174). Per pirmus šių metų 10 mėnesių išspausdinta 1,805 novelės — romanai, apie 200 daugiau tuo pat laikotarpiu pernai. Tai išeina po šešias noveles kasdien!

Pridėjus dar kitas išleidžiamas knygas — istoriją, biografiją, jaunimui literatūrą ir t., — per 10 mėnesių šiemet išleista net 9,000 įvairiais pavadinimais knygų!

Toliau kritikai sako, gal būt, Harper's premijų komisijos sprendimas atneš skaitančiai visuomenei to ko ji laukė — gero suvaržymo ir reikalavimo aukštesnio rašymo standardo. Tas reiškia grąžinimą rašytojams daugybės šlamšto, kuris iki šiolei praeidavo. Tas reiškia smūgį tokiems "įsivyravusiems" rašytojams, kurie, įgiję populiarumo, mano kad jų ir bent koks niekutis turi būti spausdinamas ir skaitomas.

MINĖTINOS DIENOS

Gruodžio 1, 1924 — Lietuvoje mirė kalbų mokslo ir istorijos tyrinėtojas prof. Kazys Būga.

Gruodžio 1, 1916 — Vokiečiai pirmą kartą kare panaudojo nuodingas dujas.

Gruodžio 2, 1234 —Lietuviai sumušė Mozūrus Sargunės srityje.

Gruodžio 2, 1823 — Amerika paskelbė savo "Monroe dok triną," kuri draudė kitoms valstybėms kištis į Amerikos kontinentą.

Gruodžio 3, 1267 — Lietuviai pradėjo karą prieš Čekijos karalių Ottokarą.

Gruodžio 4, 1783 — Gen. Jurgis Washingtonas, baigus Amerikos revoliucinį karą, pasakė savo garsią atsisveikinimo kalbą savo kariams.

Gruodžio 5, 1905 — Vilniuje įvyko pirmas politiškas lietuvių seimas.

Gruodžio 6, 1370 — D. L. K. Kęstutis užėmė Maskvą.

Gruodžio 6, 1907 — Didžiausia anglių kasyklos nelaimė: Monogah, W. Va., žuvo 361 anglekasys.

Gruodžio 7, 1941 — Japonija užpuolė Amerikos Pearl uostą Hawajų salose.

Gruodžio 8, 1941 — Amerika paskelbė Japonijai karą.

ĮSPĖJIMAS

Užsakymai Anglų kalbos vadovui dabartine kaina ir su dabar nustatyta nuolaida bus tik iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. Kas siųs užsakymus vėliau, už jau išėjusius iš spaudos sąsiuvinius turės mokėti pilną kainą (po 60 c. už 1 sąs.). Be to, kainoms kylant, tur būt teks ir šio leidinio kainą pakelti. Tačiau galimas kainos pakėlimas nelies tų, kurie užsakymus atsiųs dar šiais metais, ir neatsižvelgiant į tai, kiek bus įmokėję, jie užsakytą leidinį gaus sena kaina pagal paskelbtą nuolaidų lentelę (5 sąs. už 2.75, 10— $5.00, 15 — $6.75 ir 20 — $8.00, šios nuolaidos duodamos mokant pinigais iš anksto). Tokiu būdu užsisakę veikalą šiais metais, gaus jį sena kaina, nors dalį pinigų sumokės ir vėliau.

WORD & PHRASE, 6660 W. 147th St., Tinley Park, Ill.

DYKAI DYKAI

Išbandymas kurie kenčiate REUMATIŠKUS SKAUSMUS, RANKŲ, KOJŲ SKAUDĖJIMO IR TIRPIMO NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertini savo sveikatą ir ją brangini, tai tuojaus parašyk savo vardą, pavardę ir antrašą ir siųsk šį garsinimą dėl naujai patengtos Deksnio Galingos Mosties. Gausi be jokio mokesčio, pavartojęs savaitę laiko, jeigu nesijaustum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtų jums, tada grąžinkite mums likusią ir jums daugiau niekas nekainuos. Mes žinom, kad tūkstančiams pagelbėjo, pagelbės ir jums. Užtikrinam pasekmes.

Kreivas, šleivas ar palinkęs
Ar nuvargęs, dreba kinkos,
Ar į kuprą susimetęs,
Reumatizmą sirgti pratęs,
Deksnio Mostim tepk gerai.—
Išnyks skausmai kaip garai.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga mostim.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
NEWARK 1, N. J.

BŪKIT SVEIKI

Dr. S. Biežis

RIEBALAI

Riebalų perviršius, jei jis būna, kaip atsarga, sukraunamas įvairiose kūno dalyse, daugiausia po oda, ypač pilvo plotmėje, aplink žarnas, inkstus ir įvairius kt. organus. Juo daugiau žmogus riebalų valgo, tuo daugiau jų rezervo susirenka, tuo didesnis pilvas darosi, tuo ilgesnio diržo reikia.

Kitu atžvilgiu, gal ir netiktų kartais perdaug žmonės užsipulti už nutukimą. Mat, lietuviai iš prigimties yra pratę gerai prisivalgyti gerų valgių. Tai viena. O antra, senesio amžiaus sulaukus, kada kasdieninis gyvenimas darosi lėtesnis su kiekvienais praslinkusiais metais, apie maisto išlyginimą ir jo sunormavimą retas kas tepagalvoja.

Tam tikras riebalų kiekis yra reikalingas kiekvienam. Taipgi reikalinga yra ir jų atsarga. Yra patirta, kad riebalų stoka sulaiko jaunuolio augimą. Taipgi riebalai ypač geltonas sviestas, turi savyje keletą svarbių vitaminų.

Suaugusiam žmogui, dirbančiam nepersunkiausį darbą, per dieną pakanka vieno aštuntadalio svaro sviesto, o taukų dar mažiau. Ir taip juo lengvesnį darbą dirbama, tuo mažiau riebalų reikia.

Daugiausia riebalų yra šiuose valgiuose: (apie 80%), taukuose, kumpyje, grietinėje, sūryje (iš pieno), kiaušinio trynyje, lašiniuose, riešutuose (išskyrus kaštanus), visokioje alyvoje, išskyrus mineralinę alyvą, kaviarą ir, žinoma visoje riebioje mėsoje.

Šių valgių reikia pasisaugoti, jei norima išvengti nutukimo.

MAISTO KELIONĖ VIDURIUOSE

Naudingojo maisto kelionė prasideda su jo patekimu į burną. Čia tuojau prasideda chemiška reakcija, toliau savotiškai tęsiama skilvyje (skrandyje) ir užbaigiama žarnose, kur jei viskas normaliai vyksta, jau tas maistas yra galutinai paruoštas pereiti į kraujį. Tas visas chemiškas pakeitimas maisto burnoje, skilvyje ir žarnose yra vadinamas maisto virškinimu, arba, kaip seniau buvo įprasta vadinti maisto malimu.

Į maisto virškinimą įsijungia daug t. v. virškinimo organų, kurių kiekvienas turi sklandžiai atlikti savo uždavinį. Jei, sakysime dėl kokios nors priežasties vienas šių organų nepajėgia normaliai veikti, tai virškinimas gali būti gerokai sutrukdytas ir tuo bendra mityba susilpnėja, kas turi įtakos sveikatai. Virškinimo organai yra labai sudėtingi ir jautrūs.

Todėl labai svarbu maistą sukramtyti mažais gabaliukais, nes maistas nurytas dideliais gabalais, dažnai negali būti suvirškintas ir todėl pasilieka be jokios naudos.

Kramtymas yra labai svarbus dalykas. Kiek sykių turėtų būti kramtoma, sunku pasakyti, nes tai daugiausia pareina nuo maisto formos bei dantų pajėgumo. Tik bendrai galima pastebėti, kad maistas turi būti kramtomas, iki jis pasikeičia į pusiau skystą formą, nes tik tokiame pavidale jis gali būti suvirškintas. Skystą maistą, kaip pienas, sriuba ir kt. irgi nereikia paskubomis ryti.

AJARŲ ŠAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, nereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliuosius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir seiles ryti. Ajarų šaknys $2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS
VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel: EV. 2-9586

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

RESTORANAS IR BÁRAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW
Latest Quarterly Interest-Dividend 2% A YEAR Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (miesto centre)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS:
9—12 ryte
2—7 vakare
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
(važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.).
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
ir susitarus
Sekmadieniais uždaryta

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

TARAS P. KOLESNIKOFF, M. D.
Moterų ligos ir akušerija
Priėmimo valandos: nuo 11 iki 1, vakare nuo 5 iki 7.
Šeštadieniais nuo 11 iki 1.
55 East 88th Street New York City, N. Y.
Tel. ENright 9-5122

SAMUEL A. HERMAN
Dantų Gydytojas
Kalba vokiškai ir rusiškai.
120 West 59 Street New York City, N. Y.
Tel. Columbus 5-7427

DR. A. S. KASHLANSKY
DANTŲ GYDYTOJA
222 West 83 St., kampas Broadway, New York City, N. Y.
Tel. TR. 7-9430

DR. ANNA MESSING
Gydomoji kosmetika
(Odos priežiūra, pašalinimas visų odos defektų, spuogų, gyvaplaukių, electrolyzas, veido išlyginimas).
Kalba prancūziškai, lenkiškai, vokiškai ir rusiškai.
130 West 57th St., New York City, N. Y. Tel. PL 7-1282

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

MĖSOS KRAUTUVĖ
J. MIRONAS, Sav. CH. AIMONTAS, Vedėjas
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-4329

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4387

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.

Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

Generalinis dažymo kontraktorius

STANLEY PETRASH

Pataisymo — pertaisymo darbai

SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO

RESTORANAS IR BARAS

ĮVAIRUS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

JOSEPH LACHOWICZ

BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.

245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai

JOS. BERMEL INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į ŠV. JONO KAPINES
Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. DAvenport 6-2393 DAvenport 6-2633

Lietuviai advokatai

ST. BREDIS, JR.
197 Havemeyer Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-9394

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
JAmaica 3-7722

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN, N. Y.
MAin 5-1260

TRIO RESTAURANT AND BAR
Itališkas maistas, įvairus gėrimai
SALĖ PRAMOGOMS IR SUSIRINKIMAMS
137 LEONARD STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
EVergreen 2-8291

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

S. A. Chernoff, M. D.

Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

Tel. VIrginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės priistatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR

Kazys ir Alvina Buividai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.

532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

GERBIAMIEJI SLA NARIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kaip ir kiekviena gyva, norinti augti ir plėstis organizacija, reikalinga reformų. Visos naudingos mūsų organizacijos reformos, kaip žinote, turi būti svarstomos kuopų susirinkimuose ir vėliau formaliai pasiūlytos Seimui priimti.

Šiuo metu aš siūlyčiau apsvarstyti ir vėliau pasiūlyti Seimui tokius sumanymus:

1. Įsteigti Prieglaudos Namus, kurių fondą sudarytų pasiturintieji ir tie SLA nariai, kurie turi apdraudas.

2. Už apdraudai įmokėtus pinigus SLA nariams mokėti dividentus.

3. Paruošti ir įvykdinti vajų, kuris dabartinį SLA narių skaičių padidintų bent iki 25,000.

4. Geresnei narių informacijai Tėvynę leisti tris kartus savaitėj, o jos turiniui pagerinti — padidinti redakcijos štabą, pasikviečiant naujų asmenų.

5. Priimti nutarimą, kad Pildomosios SLA Tarybos nariai tegalėtų kandidatuoti tik du arba tris terminus, bet nedaugiau, kaip tai buvo ligi šiolei. Tai pagyvintų SLA veiklą.

6. Kiek galint sumažinti administracines išlaidas, kurias dabar sudaro, pavyzdžiui, įvairūs kelionpinigiai, viešbučių saskaitų apmokėjimas, dienpinigiai ir kt.

Būdamas daugiau kaip 40 metų SLA nariu, kaip ir Jūs visi, rūpinausi ir dabar rūpinuosi tos organizacijos gerove. Aš esu įsitikinęs, kad arti Centro gyvenantis iždininkas Susivienijimui Lietuvių Amerikoje galėtų padaryti daug gero. Jis sutaupytų Centrui dideles sumas, kurias dabar tenka išmokėti vien tik iždininko kelionei, viešbučiui, dienpinigiams ir kt.

Jis gyvendamas čia pat, žymiai pagerintų ir SLA narių įvairius išmokėjimus (pavyzdžiui, pomirtinės, ligos apdraudas ir kt.), kurių dabar tenka neįprastai ilgai laukti.

Sutikdamas kandidatuoti į SLA iždininkus, aš ypač šiuos reikalus turėjau galvoje. Todėl, balsuodami už mane, Jūs balsuojate už SLA, o tuo pačiu ir už savo gerovę.

Reiškiu brolišką pagarbą

Juozas Ginkus
SLA 38 kuopos narys, kandidatas SLA iždininko vietai.

Siuvėjų dėmesiui

ACW of A Unijos Lietuvių siuvėjų 54 lokalo Vykdomosios Valdybos nutarimu, valdybos narių rinkimų diena paskirta šių metų gruodžio 12 d. (trečiadienį). Balsavimai bus tik vieną dieną. Balsavimai įvyks Unijos patalpose 11-27 Arion Place, Brooklyn 6, N. Y. Balsavimų salė bus atdara nuo 4 val. po pietų iki 9 val. kakara. Balsuoti galės tik tie, kurie turės su savim Social Security ir unijos korteles, ne vėlesnes, kaip rugsėjo mėnesio.

Kandidatai valdybon nuominuojami:

Pirmininko pareigoms: Zaveckas Vincas ir Žeruolis Jurgis.

Finansų sekretoriaus — iždininko pareigoms: Žukauskas Vitalis ir Montvila Petras.

Vykdomosios Tarybos sekretoriaus pareigoms: Kundrotas Kazys. (Oponento nėra). Board of Directors — Grabauskas Petras (Oponento nėra).

Joint Board atstovais — Petersonas Juozas, Jackus Stasys ir Dainauskas Walter.

Trade Board atstovais — Gudas Stasys, Thamas Kazys ir Vaitukaitis Pranas.

Vykdomosios Tarybos nariais — Čerka Kazys, Šukaitis Juozas, Kivyta Juozas ir Ramanauskas Antanas.

Kundrotas K., Grabauskas P. ir Nazveckas M. balsavimo lapeliuose nebus pažymėti, kadangi jie laikomi kaip neturinti sau oponentų — išrinti vienbalsiai.

Balsavimo komisiją sudaro: Paulauskas Vincas, Yagella Teodoras, Vaznys Jonas, Kairys Juozas, Hermanas Jonas, Vaškevičius Jurgis, Glaveckas Juozas, Bernota Jurgis, Urbonas Juozas.

Balsavimo komisijos nariai prašomi atvykti balsavimų dieną ne vėliau, kaip 3,30 val. po pietų į Unijos patalpas.

Teodoras Yagella
54 Lokalo sekretorius.

SPORTAS IR LIETUVIAI

Rašo KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Lapkričio 25 d. New Yorko LSK futbolininkai turėjo DAFB lygos kl. pirmenybių su SC Schwaben ir laimėjo 4-1 (4-0). SC Schwaben yra viena pajėgiųjų vienuolikių ir lentelėje užima trečią vietą. Šį kartą mūsiškiai, bent pirmam kėliny, pademonstravo tikrai pakilios klasės žaidimą. Taktinis pranašumas buvo toks, jog priešininkai pasijuto lyg mokinukai ir, kad ir labai atsidėję gynėsi, turėjo įsileisti keturius įvarčius. Jų autoriai: Kalašinskas — 2, Adomavičius — 1, Gražys — 1. Po pertraukos geltonai — žalieji turėjo nemažai vargo prieš sugrubėjusį priešininkų žaidimą ir įvarčių kapitalas nepadidintas.

Beje, rungtynių pabaigoj neišvengta incidentų, kurie apkartino šiaip simpatingą popietę. Miela, kad į šiurkštumus daugis mūsų žaidikų neįsivėlė, o tuo pasirūpino atėjūnai iš aikštės pakraščių.

New Yorko LSK sudėtis: Kligys, Mileris, Simonavičius (vėliau Modzeliauskas), Jegeris, Saldaitis, Steponavičius, Sabaliauskas, Adomavičius, Jokūbaitis, Gražys.

Priešžaismyje LSK rezervinė ištempė lygiąsias su SC Schwabėn rezervine 1-1. Būtų gera, jei daugiau jaunimo susidomėtų futbolu ir papildytų rezervinę vienuolikę, kuri turi sunkumų su sudėtim.

△

Kaip žinoma, spalio 27-28 d. d. Toronte buvo didesnio masto sporto šventė, kur dalyvavo Kanados ir JAV lietuviai. Krepšinyje pirmą vietą laimėjo Chicagos Perkūnas, baigmėje įveikęs Montrealio Taurą 67-47. Vyrų tinklinis atiteko taip pat Chicagos Perkūnui (nugalėjo Chicagos Ateitį 2-0), moterų tinklinį laimėjo Chicagos rinktinė (2-1 prieš Clevelando Žaibą). Vyrų gr. stalo teniso komandinėse rungtynėse laimėjo Chicagos Ateities (5-3 prieš Toronto Vytį), moterų gr. — Clevelando Žaibas, įveikęs Chicagos Ateitį 5-3. Pavieniui vyrų gr. pirmą vietą užėmė Paltarokas (Hamiltono Kovas) ir moterų gr. — Laikūnienė (Clevelando Žaibas).

Ši sporto šventė yra graži pradžia Š. Amerikos lietuvių sporto judėjime. Kitais metais panašią šventę ketina rengti Clevelando Žaibas.

Šventės metu buvo išrinktas Laikinasis Vyr. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas. Jis sušauks sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimą nuolatinei sporto vadovybei sudaryti. Į komitetą išrinkti: Alg. Bielskus (Clevelando Žaibas) — pirm., Vyt. Radys (Chicagos Perkūnas) — picepirm. JAV-bėms, K. Sapočkinas (Toronto Vytis) — vicepirm. Kanadai, Z. Žiupsnys — sekr.

Daugis mūsų laikraščių, minėdami šią sporto šventę, kažin ar tikslingai ją vadina "mažaja olimpijada" ar "pirmaja JAV ir Kanados olimpiada". Kažin ar dera čia kalbėti apie olimpijadą (ar olimpiadą). Jei jau šia linkme, tai derėtų sakyti "olimpiniai žaidimai". Vis dėlto olimpiniai žaidimai be sporto karalienės lengvosios atletikos, nėra jokie olimpiniai žaidimai. Man atrodo, kad iškilmingumas nė kiek nebus sumažintas, jei mes rašysime sporto šventė.

△

Chicagos Drauge jau nuo vasaros kartą į mėnesį sporto reikalams skiriamas vienas puslapis ir jis vadinamas Sporto Gyvenimas. Lapkričio 20 d. Drauge skaitome, kad įvedamas dar vienas, savaitinis, Sporto Apžvalgos skyrius. Iniciatyva yra dviejų vietos klubų: Perkūno ir Ateities, skyrių tvarko A. Avižionis ir Edv. Šulaitis. Pirmojoj apžvalgoj plačiau paminima didžioji sporto šventė Toronte. Džiugu pastebėti, kad apžvalgoje klubų pavadinimai neįvelkami į kabutes, ką mėgsta daryti daugis sporto skyrių korespondentų.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisom laikrodžiai, parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t.t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DEGTINĖS KRAUTUVĖ

(Ray's Liquor Store)
Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.
Juozas ir Izabelė Misiūnai,
Savininkai
103-55 LEFFERTS BLVD.
RISHMOND HILL, N. Y.
VIrginia 3-3544

JOHN'S TAVERN

JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami senl laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE

Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

WAGNER THEATER

KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 2-2613
Patogus privažiavimas:
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS

210 East 86th Street Tel.: REgent 4-0257, BUtterfield 8-0561
Nuo Lapkričio 16 iki 22 d.
Nuo gruodžio 7 iki 13 d.
LINKSMA KOMEDIJA
"MANO TETA — TAVO TETA"
Dalyvauja Ralph Arthur Roberts, Olly Holzmman,—Johannes Heesters, — Kate Kuehl, Ernest Legal, Leo Pauker.
Be to
"GLORIA"
Brigitte Helm, Gustav Froelich, Fritz Kampers, Paul Henckels, Hedwig Wangel, Hugo Fischor-Koeppe.
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.

Max Schwartz, M. D.

Buvęs Berlyno moterų ligų klinikos gydytojos
177 E. 79th STREET, NEW YORK, N. Y.
Priėmimo valandos: 12-2 ir nuo 6 iki 8 val. p. p.
Telefonas: BUtterfield 8-8717

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

VIENYBĖS KONCERTAS 1925 M. SAUSIO 27 D. WEBSTER HALL NEW YORKE

PRADŽIA 4 val.

New Yorkas ir Apylinkė

ALGIRDAS BRAZIS, Metropolitan operos artistas kuris 1952 m. sausio 27 d. dainuos Vienybės koncerte, gruodžio 8 d. 9:30 val. vakare dalyvaus Robert Q. Lewis televizijos programoje.

ALBINA KATILIŪTĖ, žinoma dramos aktorė, kaip mums pranešama iš Hartfordo, pradėjo vaidinti to miesto dramos teatre.

ALENA DEVENIENĖ, žinoma veikėja, šiuo metu kandidatuojanti SLA iždo globėjos pareigoms, lankėsi New Yorke.

L. DIRKIENĖ tremtinių globos reikalais išskrido į New Orleans, Louisiana.

V. K. JONYNAS, žymiausias nepriklausomos Lietuvos dailininkas, savo kūrybos darbais plačiai pasižymėjęs vakarų Europoje, šiomis dienomis atvyko į New Yorką.

EUG. BUTKUS užprenumeravo Vienybę Broniui Garunkščiui, gyvenančiam 298 Marcy Ave., Brooklyne.

NELĖS MAZALAITĖS nauja knyga "Mėnuo, vadinamas medaus," išeina iš spaudos ateinančią savaitę. Knygą leidžia Gabija.

M. TAMAŠAUSKIENĖ praneša, kad jos vadovaujamas Maspetho Liet. Pil. Klubo Moterų skyrius gruodžio 12 d. to paties klubo salėje rengia Kalėdų eglaitės pramogą.

J. MATULAITIENEI vadovaujant, Brooklyno lietuvių tautinių šokių grupė dalyvaus tarptautinių šokių festivalyje, New Yorke.

FELICIJA PUPENAITĖ (Vasiliauskienė) buvusi Vilniaus operos solistė, netrukus išvyks koncertuoti į Waterbury, Ct.

ALBINAS VERBYLA savo draugams, Antanui Sabaliui ir jo žmonai, gyvenantiems 101-56 115th St. Richmond Hill, N. Y. užrašė metams Vienybę, kaip kalėdinę dovaną.

L. DOVYDĖNAS, Nemuno redaktorius, atsiuntė įdomų straipsnį, skirtą Vienybės 65 metų sukakties numeriui, tokia antrašte: "Vienybės Lietuvininkų gimtinėje".

JUOZAS GINKUS, kaip pranešama iš kai kurių SLA kuopų, neminacijose iždininko pareigoms rekomenduojamas vienbalsiai.

JULIUS DAUGMAUDIS, mūsų laikraščio skaitytojas ir nuoširdus jo bičiulis, šiomis dienomis savo restoranui, esančiam 273 Grand St. Brooklyne, gavo leidimą alkoholiniams gėrimams pardavinėti.

J. ŽILEVIČIUI, žinomam muzikui, jo 60 metų sukakties proga 1952 m. sausio 20 d. Newarko lietuvių parapijos salėje rengiama dainų šventė.

Rinkime tuos pačius siuvėjų pareigūnus

Gruodžio 12 d. 11-27 Arion Pl. Brooklyne, bus Lietuvių Siuvėjų Lokalo (54) valdybos narių rinkimai.

Išskyrus Stasį Gudą, naujakurį, žinomą tautininkų veikėją, valdybos narių pareigoms kandidatuoja tie patys asmenys, kurie iki šiol buvo.

Aš siūlau siuvėjams išrinkti tą pačią valdybą, įskaitant, žinoma. Stasį Gudą.

Man rodos, kad tinkamesnių pareigūnų, kaip dabartiniai, lokalas negali rasti. Tai geri amerikiečiai ir pavyzdingi lietuviai patriotai.

Visame New Yorko ir apylinkėje nėra kitos tokios organizacijos, kuri Lietuvos ir lietuvių reikalams būtų aukojusi daugiau pinigų, negu Lietuvių Siuvėjų Lokalas.

Visi valdybos nariai, kurių tarpe, kaip jau sakiau, yra ir naujakurių, iki šiol pavyzdingai ėjo savo pareigas.

Balsuokime už juos. Perrinkime juos! K. P.

Vis tie ergeliai

Lapkričio 16 d. įvyko LSS 19 kuopos susirinkimas, kuriam pirmininkavo J. Glaveckas. Bet ir šį kartą neapsieita be ergelių. Vėl kilo konstitucijos klausimas. Mat, ta konstitucija turėjo būti seniai paruošta, bet dabar paaiškėjo, kad kažkokia sena konstitucija, rasta Chicagoje, norima prilipinti prie konstitucijos projekto, kuris buvo paruoštas prieš dvejus metus Bostone.

Buvo iškelta ir kitas klausimas, būtent, kad Keleivyje ir Naujienose nebūtų rašinėjamos korespondencijos, kuriose nepagrįstai puldinėjama "tysliaviniai — ginkiniai tautininkai". Tas jokios naudos organizacijai neduoda, o ergeliai keliami. Jonas, tiesa, kaip paprastai, iš leto ėmė aiškinti, kad girdi, "kai fašistiniai žmonės, susidėję su bimbiniais, nus nugali, tai ką mes turime daryti". Tuo tarpu kiekvienam senam socialistui gerai žinoma, kad tas pats Jonas dar nėra kaip reikiant išsiblaivęs iš to bimbinio kvaitulio. Gi taip pat visi gerai žino, kad "tysliaviniai — ginkiniai tautininkai" niekad nieko bendra neturėjo su "bimbiniais".

Tas pasiūlymas, kad nereikia be reikalo erzinti ir pravardžiuoti žmonių, matyt, labai nepatiko Gervickui. Tada jam buvo pastebėta, kad ir jis nuo klaidų nėra laisvas. Pavyzdžiui, užpereito mitingo metu jis, vietoj ėjęs į susirinkimą, susėdęs su tautiečiais klube sachmatais lošė... Gervickui to buvo per daug. Jis, griebęs už palto ir skrybėlės, išbėgo lauk. Tokie ir panašūs ergeliai LSS 19 kuopoje gero neatneša.

Tuo tarpu LSS 19 kuopos vakarienė jau rengiama. Tik su šeimininkėmis dar nebuvo susitarta, nes "centro aficieriai" jas nusivedė į skloką...

Kai paklausi, kodėl šie dalykai nekeliami centro organe Keleivyje, tai draugai numoja ranka, sakydami, kad ten dar "sėdi du sklokos gaidžiai".

K. S.

KANTRYBĖS, BROLIAI NAUJAKURIAI

Praeitame Vienybės numeryje, 8-tame puslapyje, man krito į akį straipsnelis, pavadintas "Mėtymasis į šalis." Tame straipsnelyje daromi priekaištai Apreiškimo parapijos klebonui kun. N. Pakalniui, kodėl jis neina pas vyskupą.

Straipsnelio autorius V. Klevas aiškiai nepasako, ko būtent, Apreiškimo parapijos klebonas turėtų eiti pas vyskupą. Bet jau iš buvusių priekaištų matyti, kad reikalas su kasi aplink lietuvių kalbos mokymą parapijos mokykloje, — mokykloje, kurioje, berods, jau seniai, dar prieš tremtinių atvykimą, buvo mokoma lietuvių kalba.

Kiek man žinoma, Apreiškimo parapijos mokykloje šiuo metu iš viso yra 456 mokiniai, kurių 110 Amerikoje gimusių lietuviukų, 86 naujakurių vaikai, o likusieji, didesnė dauguma, — kitataučiai.

Ar V. Klevas, kuris kunigui Pakalniui pataria "nebeužsiminėti nenugalimų kliūčių artimetika," gali išaiškinti šią paprastą sveiko galvojimo aritmetiką: Ką su lietuvių kalba veiks ta dauguma kitataučių vaikų?

Nežiūrint to, šių žodžių autoriui yra žinoma, kad kun. Pakalnis labai nuoširdžiai ir rimtai galvoja patenkinti savo parapijos mokyklos tėvų komiteto reikalavimus. Jis yra net pavedęs tam komitetui paruošti specialų planą, kaip, būtent, toje parapijos mokykloje būtų galima išplėsti lietuvių kalbos mokymą. Taip pat yra žinoma, kad kun. Pakalnis yra pasiryžęs tuo reikalu kalbėtis su vyskupu, kuris, ma noma, tam planui pritars.

Tiesa, yra ir daugiau lietuvių parapijų, kur šis klausimas nemažiau aktualus. Bet šis klausimas daug lengviau išsprendžiamas tose parapijose, kurių mokyklas lanko išimtinai lietuvių vaikai, kaip, pavyzdžiui, Elizabeth, N. J., Cicero, Ill ir k. Jeigu Brooklyno Apreiškimo parapijos mokykloje mokytusi tik lietuvių vaikai, esu tikras, kad klebonui Pakalniui tuo reikalu nereikėtų eiti nei pas vyskupą.

Naujakuriai, kurie dabar daro priekaištus Apreiškimo parapijos klebonui, turėtų suprasti, kad jokios reformos neįmanomos viena diena. Bet ir tai,— nežiūrint kliūčių, Apreiškimo parapijos pastogėje jau veikia lituanistikos kursai, kuriuos šiuo metu lanko 180 mokinių. Kaip jau sakyta, Apreiškimo parapijos mokyklos auklėtinių daugumą sudaro kitataučiai. Net vaikų darželyje tėra tik 10 lietuvių vaikučių. Jeigu visi Brooklyne gyveną naujakuriai savo vaikus leistų į šią mokyklą, klausimas savaime išsispręstų: klebonas turėtų teisės nepriimti kitataučių vaikų. Be to, tada lietuvių kalbos mokymas nesusidurtų su jokiomis, formaliomis, ar teisinėmis, kliūtimis,

Kai dėl paties kun. N. Pakalnio, tai jis visiems senesniems lietuviams amerikiečiams žinomas, kaip patriotas be priekaištų. Kai Lietuvos nepriklausomybė buvo su trypta, jis buvo vienas pačių pirmųjų New Yorko lietuvių veikėjų, kuriems rūpėjo tuojau ištiesti bendrą pagalbos ranką kenčiančiai tėvynei. New Yorko lietuvių kolonija buvo pati pirmoji Amerikos lietuvių kolonija, įsikūrusi keturių srovių atstovų tarybą, kurios pirmininku pakartotinai buvo renkamas kun. Pakalnis.

Kai tik kilo Lietuvos tremtinių bei karo pabėgėlių Europoje šelpimo reikalas, kun. Pakalnis vėl buvo vienas pačių pirmųjų, kuriems rūpėjo organizuota pagalba. Nenuostabu, kad vėliau, tremtiniams pasiekus New Yorką, jo vadovaujamoje parapijos pastogėje jie rado šiltą ir draugišką priglaudą. Ir šiandien Lietuvių Tremtinių Draugija nemokamai naudojasi tos parapijos patalpomis. O ką jau bekalbėti apie pačią Apreiškimo bažnyčią, kurioje kiekvieną sekmadienį naujakuriai gieda "Marija, Marija" ir kurią senieji amerikiečiai vadina "dypukų bažnyčia"...

Kieno, jeigu ne to paties patriotingo kun. Pakalnio nuopelnas, kad naujakuriai čia susitelkę?

Taigi, daugiau kantrybės, broliai naujakuriai. Kun. Pakalnio asmenyje jūs turite nuoširdų draugą visais jums rūpimais lietuvybės reikalais.

P. N.

IŠNUOMOJAMAS butas iš 3 kambarių (su baldais arba be jų), labai gražioje vietoje su patogiu privažiavimu. Kreiptis į P. Pranckevičių vakarais nuo 6 iki 8 val. (arba treč. ir ketvirtadienį dienos metu), 339 Wilson Ave., tarp Grove ir Linden Sts., Brooklyne.

PARDUODAMAS mažas barasrestoranas su alaus licenzija. Pastovus business ir rezidencija. Gera proga dėl poros. Kaina $1600. Nuoma $35. Ilga nuomos sutartis. Kreiptės: 115 So. 2nd St., Brooklyne.

IŠNUOMOJAMI du kambariai, su apšildymu ir baldais, galima naudotis virtuve, pavieniui asmeniui arba porai (be vaikų). 114-43 118th St., Ozone Park, L. I.

DU KAMBARIAI su šiluma išnuomojama porai, arba vienas kambarys — moteriai. Su virtuvės privilegijomis. Atskiras įėjimas. Kreiptis šeštadienį ir sekmadienį, šiuo adresu: J. K., 4211 7th Ave. Brooklyn 32, N. Y.

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

VINCĖS JONUŠKAITĖS
KONCERTAS
PENKTADIENĮ, GRUODŽIO 7 D.
8:30 val. vakare
CARNEGIE RETICAL HALL,
154 West 57th St. New York City
Akompanuoja ALEKSAS MROZINSKAS
Bilietus galima įsigyti pas J. Ginkų, X. Strumskį, Gabijoje, Vitalį Žukauską ir pas Moterų Vienybės nares.

Aitvarų Kvartetas
GRUODŽIO (DECEMBER) 31 D.
GRAND PARADISE SALĖSE
320 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
RUOŠIA LINKSMĄ
NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ
su koncertine programa ir šokiais
Koncerto programoje dalyvauja:
Kauno dramos teatro aktorius KAZYS VASILIAUSKAS,
Belgrado operos prima balerina NATAŠA BOŠKUVIČ,
Kauno teatro baleto solistas STASYS MODZELIAUSKAS,
"AITVARŲ" KVARTETAS, vad. muz. ALG. KAČANAUSKO
Šokiams groja JUOZO TAMO puikus orkestras.
Pradžia 9:30 P. M.
Aitvarai Jums žada puikią nuotaiką ir linksmumą!
Kvietimai gaunami ir staliukai iš anksto užsakomi Gabijos knygyne, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 8-6163

TRADICINIS ŠVIESOS SAMBŪRIO
NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS — BALIUS
rengiamas erdvioje ir puošnioje salėje
GOLDEN BALROOM — Manhatten, N. Y.
53 W. 66th ST.
MENINĖJE PROGRAMOJE dalyvauja žymūs lietuvių menininkai: šokėjai E. ČIURLYTĖ ir A. LIEPINAS, operos solistas S. LIEPAS, pianistas A. MROZINSKAS, dramos aktorius — A. ŠKEMA.
PIRMOS KLASES ORKESTRAS
JAUKI GRAŽI APLINKUMA
NUOTAIKINGOS ĮVAIRENYBĖS
Maloniai kviečiama iš anksto rezervuoti vietą ar staliukus. Adr. A. DAUNYS, 16 W. 64th St. New York. N. Y. arba Tel. SU 7-6809. Pradžia N. Metų išvakarėje 9:30 val.

PRIEŠ KALĖDAS
Aplankykite Ginkų Krautuvę
495 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV. 4-9293
Čia didelis pasirinkimas: Įvairių spalvotų lietuviškų atvirukų su B. Brazdžiono, J. Krumino, St. Zobarsko. J. Petrėno, J. Steponaičio ir R. Kisieliaus rinktiniais eilėraščiais taipgi čia gausiu ir angliškų sveikinimo atvirukų. Atsiuntusiems $1,25 išsiunčiame visą komplektą — 17 įvairių spalvotų atvirukų:
Geriausios rūšies saldainių, gerų Parker plunksnų ir kitų visokių gražių ir vertingų dovanų.
Ginkų krautuvėje telkiasi viso New Yorko lietuviai, kurie čia lankosi ne tik ko nors nusipirkti, bet ir pasimatyti vienas su kitu. O pats Juozas Ginkus jau 31 metai šiai krautuvei vadovauja, uoliai dalyvaudamas vietos lietuviškoje veikloje. Jau 21 metai, kai jis kalba per savo liet. radijo valandą, yra ilgametis SLA 38 kuopos narys, šiuo metu kandidatuojąs į SLA iždininkus.
Primename, kad Ginkų krautuvėje yra didžiausias pasirinkimas kalėdinių eglaitės papuošalų. importuotų iš Vokietijos ir k.

PASINAUDOKITE ŠIA PROGA!
DABAR jums siūloma tikrai žemomis kainomis įvairiausių baldų—stalų, kedžių, spintų, sofų, lovų, matracų ir t.t.
Pats didžiausias pasirinkimas
Mūsų biznis yra seniai įkurtas ir todėl jis savo rūpestingu patarnavimu gerai žinomas visiems Brooklyno lietuviams. KREIPKITĖS DABAR.
FURAMAT CO., Inc
(Prieš Republic teatrą)
445 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-1530

Fasolino Memorials
Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.
GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI, MAUZOLIEJAI IR STATULOS.
Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary, Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietuviams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.
Darbas atliekamas artistiškai, sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino Memorials paminklų parodas...
DIRBTUVĖ IR PARODA:
79-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.
Paminklų paroda:
66-86 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
CENTRALINIS OFISAS:
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
FASOLINO MEMORIALS
(PRIEŠ PAT ŠVENTO JONO KAPŲ VARTUS)
DAvenport 6-1282

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

PRAMOGOS SUSIRINKIMAI

Gruodžio 7 d. Carnegie Recital Hall, 154 W. 57th St., N. Y. Moterų Vienybė ruošia Vincės Jonuškaitės 25 metų scenos darbuotei paminėti koncertą.

●

Gruodžio 10 d. 5 val. vakare New York Building of the American Newspaper Guild, 133 W. 44 St. įvyksta Laisvųjų Žurnalistų Federacijos susirinkimas.

●

Gruodžio 7 d. 8 val. vakare SLA Centro raštinėje, 397 W. 30th St., New Yorke, šaukiamas SLA 126 kuopos priešmetinis susirinkimas.

●

Nuo gruodžio 7 iki 13 d. pirmą kartą Brooklyne Wagner kino teatre rodoma vokiška filma "Das Seltsame Schicksal der Gabi Berghofer" ir "Blinde Passagiere." Priede nauja savaitinė apžvalga.

●

Nuo gruodžio 7 iki 13 d. Casino teatre rodoma linksma vokiška filma "Mano teta — Tavo Teta". Filmoje daug mukos ir linksmos intrigos.

●

Gruodžio 14 d. 8 val. vakare šaukiamas Tautininkų klubo Brooklyne paskutinis šiais metais susirinkimas.

●

Gruodžio 15 d. 8 v. vakare Piliečių klube, Brooklyne, LSS 19 kuopa rengia vakarienę.

●

Kur sutikti Naujus Metus? Šviesiečiai ruošia Golden Grand Ballroom salėje, o aitvariečiai Grand Paradise salėje. Vieni ir kiti turės įdomias programas. Gal dar bus ir kitų sutikimų.

●

Bet visi turi neužmiršti sausio 27 d. Tą dieną įvyks tradicinis Vienybės koncertas, kurio niekas neturėtų praleisti.

Linksma bus, kaip rojuje

"Aitvarų" kvarteto ruošiamame Naujų Metų sutikime Didžiojo Rojaus (Grand Paradise) salėse, 320 Grand St., Brooklyne, bus tikrai linksmą dainų programa, be Kauno dramos aktoriaus Kazio Vasiliausko, kuris prišnekės juokų už visus praėjusius metus, be kitų scenos menininkų (apie juos kitą kartą), — gros puikus ir visų nuotaiką keliąs į linksmybių aukštumas Juozo Tamo orkestras, pasižymėjęs gražiu lietuviams artimų šokių išpildymu. Žodžiu, linksmybių ir geros nuotaikos netruks. Atvykite ne tik patys, bet atsiveskite ir savo draugus. Nors linksminamasi bus dviejose salėse ir bus tikrai erdvu, bet patartina dėl visa ko kvietimus įsigyti ir staliukus užsisakyti iš anksto "Gabijos" knygyne, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV. 8-6163.

DĖMESIO...
Jeigu Jums reikalingi
baldai,
televizijos aparatai,
dulkių siurbliai,
šaldytuvai ir
kiti namų apyvokos daiktai,
krepkitės tuojau pas šių reikmenų prekybos atstovą:
VILIUS PITKUNIGIS
73 W. 104 S. N. Y. C.
RIverside 9-9164
Jis atstovauja geriausias New Yorko baldų gamybos, šaldytuvų (refrigirator), dulkių siurblių, televizijos įmones. Pirkdami per jį, gaunate didesnę nuolaidą, negu kitur ir palankiausias išsimokėjimo sąlygas.

KALĖDINIAI ATVIRUKAI
Leidykla Nemunas, Chicagoje, 3143 S. Halsted St. išleido labai gražius kalėdinius atvirukus su Lietuvos gamtovaizdžiais. Vieno atviruko su voku kaina 10 centų.